

EJ, LA, SU

2.4.2001

Työeläkelaitoksille

EURON KÄYTTÖÖNOTTO TYÖELÄKEJÄRJESTELMÄSSÄ

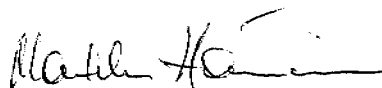
Euron käyttöönotosta työeläkejärjestelmässä on annettu aikaisemmin useita yleiskirjeitä. Tähän yleiskirjeeseen on koottu aikaisemmin annetut ohjeet ja tällä korvataan erilliset yleiskirjeet A 40/98, A 1/99 (muuntokurssien osalta), A 5/2000 ja C 2/2000.

Edellisten yleiskirjeiden ilmestymisen jälkeen on päätetty mm., että Suomessa rahanvaihtojakso vuoden 2002 alussa on vain kahden kuukauden mittainen. Lisäksi Kreikka on 1.1.2001 liittynyt euroalueeseen.

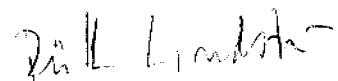
Työeläkejärjestelmässä rajamäärien käsittelysäännöt ja vuodenvaihteen 2001/2002 aikataulut ovat täsmentyneet. Vastuunjaon toimintasäännöt on lisätty tähän yleiskirjeeseen. Euroon siirtymisen periaatteet on sovitettu yhdessä eläkelaitosten kanssa.

ELÄKETURVAKESKUS

Markku Hänninen

Riitta Lindström

EJ, LA, SU

2.4.2001

SISÄLLYSLUETTELO

1	YLEISTÄ.....	4
1.1	Siirtymäkausi ja rahanvaihtojakso.....	4
1.2	Euroalue ja muuntokurssit	4
1.3	Valuutanvaihto euron kautta	5
1.4	Keskikurssit.....	6
1.5	Euron tunniste.....	6
1.6	Euroopan yhteisöjen eurolainsäädäntö.....	6
1.7	Käteismaksujen pyöristäminen	6
2	EURON KÄYTTÖÖNOTTO TYÖELÄKEJÄRJESTELMÄSSÄ.....	7
3	EURON SOVELTAMINEN TYÖELÄKELAKIEN TOIMEENPANOSSA	8
3.1	Eurot työeläkelaeissa.....	8
3.2	Työeläkelakien rahamäärät vuodesta 2002 lähtien.....	8
3.3	Eurorajamäärät vuodelle 2001 ja sitä edeltävälle ajalle	9
3.4	Takautuva vakuuttaminen ja valitustapaukset	10
4	ENNEN VUOTTA 2002 MYÖNNETTYJEN ELÄKKEIDEN MUUNTAMINEN EUROIKSI.....	10
4.1	Eläkkeen kokonaismäärä muunnetaan euroiksi.....	10
4.2	Vuoden 2002 tasoinen eläke muunnetaan euroiksi	11
4.3	Vuoden 2002 tammikuun eläkkeiden maksu ja ennakonpidätys.....	11
5	ILMOITUSLIIKENNE ETK:N REKISTEREIHIN JA TIETOPALVELUT	12
5.1	Työnantajien ilmoittamat palkat euroina tai markkoina	12
5.2	Otteet ja arviolaskelmat	12
5.3	Tietoliikenne ulkomaille.....	13
6	REKISTERITIE TOJEN MUUNTO EUROIKSI	13
6.1	Työsuhderekisteri.....	13
6.2	Eläkerekisteri	13
6.3	Eläkelaitosten rekisteritiedot	14
7	VASTUUNJAKO	14

EJ, LA, SU

2.4.2001

LIITTEET

- Liite 1 a Neuvoston asetus EY 2866/98
- Liite 1 b Neuvoston asetus EY 1478/2000 EY 2866/98 asetuksen muuttamisesta
- Liite 1 c Neuvoston päätös 2000/427/EY yhteisvaluutan käyttöönottamisesta Kreikassa
- Liite 2 a Neuvoston asetus EY 1103/97
- Liite 2 b Neuvoston asetus EY 2595/2000 edellisen asetuksen muuttamisesta
- Liite 3 a Neuvoston asetus EY 974/98
- Liite 3 b Neuvoston asetus EY 2596/2000 edellisen asetuksen muuttamisesta
- Liite 4 Talouspoliittisen ministerivaliokunnan periaatepäätös
- Liite 5 Voimassa olevat lakien markkamäärät euroina
- Liite 6 Kaavat eurorajojen laskemiseksi
- Liite 7 Eurorajamäärät vuosille 1962-2001
- Liite 8 Euroon siirtymisen aikataulu työeläkejärjestelmässä vuosina 2001-2002

Yleiskirje on valmisteltu ETK:n työryhmässä, johon ovat osallistuneet:

Marjukka Hietaniemi
Katri Raatikainen
Hannu Ramberg
Jaana Rissanen
Eliisa Ryyänen

EJ, LA, SU

2.4.2001

EURON KÄYTTÖNOTTO TYÖELÄKEJÄRJESTELMÄSSÄ

1 YLEISTÄ

1.1 Siirtymäkausi ja rahanvaihtojakso

Siirtymäkausi euroon on 1.1.1999 - 31.12.2001. Euroa voidaan käyttää siirtymäkaudella tilirahana ja sopimuksissa. Käteinen raha tulee käyttöön vuoden 2002 alusta. Rahanvaihtojakso kestää vuoden 2002 alusta helmikuun 2002 loppuun. Sen jälkeen euro on ainoa laillinen maksuväline Suomessa.

1.2 Euroalue ja muuntokurssit

Euro on Suomen ja muiden euroalueen maiden virallinen rahayksikkö 1.1.1999 alkaen. Euroalueen maat ovat Alankomaat, Belgia, Espanja, Irlanti, Italia, Itävalta, Kreikka (1.1.2001 alkaen), Luxemburg, Portugali, Ranska, Saksa ja Suomi. Euroalueen maiden kansalliset rahayksiköt muunnetaan alla olevien kiinteiden muuntokurssien mukaan euroksi. Kansalliset rahayksiköt ovat euron alayksikköjä tai ilmentymiä siirtymäkauden ajan. Asetukset muuntokursseista ovat liitteinä 1 a ja 1 b.

Taulu 1. Euromuuntokurssit

Alankomaat (NLG)	2,20371
Belgia (BEF)	40,3399
Espanja (ESP)	166,386
Irlanti (IEP)	0,787564
Italia (ITL)	1936,27
Itävalta (ATS)	13,7603
Kreikka (GRD)	340,750
Luxemburg (LUF)	40,3399
Portugali (PTE)	200,482
Ranska (FRF)	6,55957
Saksa (DEM)	1,95583
Suomi (FIM)	5,94573

Markat ja muut kansalliset rahayksiköt muunnetaan euroiksi jakamalla markkamäärä em. kuuden numeron tarkkuudella ilmaistulla euromuun-

EJ, LA, SU

2.4.2001

tokurssilla. Eurot muunnetaan puolestaan markoiksi ja muiksi kansalliseksi rahayksiköiksi kertomalla euromäärä euromuuntokurssilla. Muunnon tulokset pyöristetään kahteen desimaaliin. Lopputuloksen pyöristyksessä käytetään normaalia 5-pyöristystä.

Esimerkki 1.	Markasta euroon	$100 \text{ mk} / 5,94573 = 16,81879265 \text{ e}$
	Pyöristetään kahteen desimaaliin:	$100 \text{ mk} = 16,82 \text{ e}$
	Eurosta markkaan	$100 \text{ e} \times 5,94573 = 594,57 \text{ mk}$

1.3

Valuutanvaihto euron kautta

Siirtymäkauden alusta alkaen kansalliset rahayksiköt muunnetaan toisen maan kansalliseksi rahayksiköksi euron kautta. Euroalueella rahayksiköt muunnetaan em. kiinteillä euromuuntokursseilla. Euroalueen maan ja euroalueen ulkopuolisen maan (EU/ETA-maiden Ruotsi, Norja, Tanska, Islanti ja Yhdistynyt kuningaskunta sekä muiden maiden mm. Viro, USA ja Japani) välillä valuutan muunto tapahtuu euron kautta, mutta valuuttakurssit suhteessa euroon vaihtelevat edelleen.

Muunnettaessa markkoja toisen maan valuutaksi markat ja pennit muunnetaan ensin euroiksi ja senteiksi jakamalla markkamäärä Suomen euromuuntokurssilla. Tämä euromäärä pyöristetään vähintään kolmen desimaalin tarkkuuteen. Euromäärä muutetaan toisen maan valuutaksi kertomalla euromäärä euromuuntokurssilla. Lopputulos pyöristetään normaalisti kahteen desimaaliin.

Esimerkki 2.	Muunto Suomen markoista Saksan markoiksi:
	$100 \text{ mk} / 5,94573 = 16,81879265 \text{ e}$
	Pyöristetään kolmeen desimaaliin: $100 \text{ mk} = 16,819 \text{ e}$
	Euromäärä muunnetaan Saksan markoiksi Saksan markan euromuuntokurssilla ja lopputulos ilmoitetaan kahden desimaalin tarkkuudella.
	$16,819 \text{ e} \times 1,95583 = \mathbf{32,90 \text{ DEM}}$
	Muunto Saksan markoista Suomen markkoihin:
	$100 \text{ DEM} / 1,95583 = 51,12918812 \text{ e}$
	$51,129 \text{ e} \times 5,94573 = \mathbf{304,00 \text{ mk}}$

EJ, LA, SU

2.4.2001

1.4 Keskikurssit

Euroalueen maiden kesken ei 1.1.1999 lähtien sovelleta entisiä EU:n hallintotoimikunnan ilmoittamia keskikursseja työeläkejärjestelmän toimeenpanossa, vaan kiinteitä eurokursseja. Kreikka tuli mukaan euroalueeseen 1.1.2001, josta alkaen Kreikan osalta sovelletaan kiinteitä eurokursseja.

Euroalueen ulkopuolisten maiden valuuttakurssit määräytyvät edelleen markkinoilla, mutta suhteessa euroon eikä suoraan kansalliseen rahayksikköön. Muunnettaessa rahamääriä näistä maista Suomen markoiksi sovelletaan edelleen EY-asetuksen 574/72 artiklan 107 mukaisia keskikursseja. Asiasta on kerrottu tarkemmin yleiskirjeessä A 37/94.

1.5 Euron tunniste

Euron merkki on €. Suomen standardisoimisliiton (SFS 4175) mukaan euron yleiskielen tunniste on "e", joka lisätään rahamäärän perään. Suomen markan tunniste on edelleen "mk". Näitä tunnisteita käytetään esim. näytöillä ja lomakkeissa. Kansainvälisessä rahaliikenteessä euron tunnisteena käytetään "EUR" ja Suomen markan tunnisteena "FIM". Työeläkejärjestelmän sisäisessä koneellisessa tietoliikenteessä markan tunniste on 0 ja euron tunniste on 1.

1.6 Euroopan yhteisöjen eurolainsäädäntö

Euroopan unionin neuvosto on antanut kaksi asetusta euron käyttöön ottamisen oikeudellisista puitteista; neuvoston asetus tietyistä euron käyttöön ottamiseen liittyvistä säännöksistä (EY 1103/97, 17.6.1997, liite 2) ja neuvoston asetus euron käyttöönotosta (EY 974/98, 3.5.1998, liite 3) sekä asetukset 2595/2000 ja 2596/2000 näiden muuttamisesta Kreikan liittymisen johdosta. Lisäksi on olemassa neuvoston asetus muuntokursseista (EY 2866/98, liite 1 a), neuvoston asetus EY 1478/2000 EY 2866/98 asetuksen muuttamisesta (liite 1 b) sekä neuvoston päätös 2000/427/EY yhteisvaluutan käyttöönottamisesta Kreikassa (liite 1 c).

1.7 Käteismaksujen pyöristäminen

Euromääräiset käteismaksut pyöristetään Suomessa vuodesta 2002 alkaen lähimpään viidellä jaolliseen senttimäärään lukuun ottamatta yhden ja kahden sentin käteissuorituksia (laki euromääräisten maksujen

EJ, LA, SU

2.4.2001

pyöristämisestä 890/2000). Tällä pyritään siihen, että yhden ja kahden sentin kolikoita ei tulisi juurikaan käyttöön.

Nykyisin käteissuoritukset pyöristetään lähimpään 10 penniin. Uusi laki käteismaksujen pyöristämisestä eroaa aikaisemmasta rahayksikön muutoksen lisäksi siinä, että tilisiirtoja ja yhden ja kahden sentin suuruisia käteismaksuja ei pyöristetä. Laskujen loppusummat voidaan edelleen pyöristää laskua kirjoitettaessa.

2

EURON KÄYTTÖÖNOTTO TYÖELÄKEJÄRJESTELMÄSSÄ

Siirtymäkaudella vuosina 1999-2001 työeläkejärjestelmän toimeenpanossa käytetään ainoastaan markkoja. Rajamääriä käytetään ainoastaan markkoina, eläkkeet lasketaan markkoina ja ETK:n rekisteriin vietään vain markkatietoa.

Vuoden 2002 alusta lukien työeläkelakien toimeenpanossa käytetään euroa. ETK:n ilmoitusliikenne ja tietopalvelut toimivat siitä lähtien vain euroina ja eläkkeet lasketaan euroina. Vuodesta 2002 alkaen työeläkelaeissa olevia markkamääriä sovelletaan vain euroina euroasetuksen mukaisesti. Euron käyttö koskee myös takautuvaa aikaa. Työeläkelakien markkamääriä sovelletaan vain euroina euroasetuksen mukaisesti myös ajalle ennen vuotta 2002.

Eläkepäätöksen antopäivä ratkaisee käytetäänkö toimeenpanossa markkoja vai euroja: jos päätöksenantopäivä on vuoden 2001 puolella, vaikka eläke alkaisi vuonna 2002, lasketaan eläke vielä alusta asti markkoina. Jos päätöksenantopäivä on vuoden 2002 puolella, lasketaan eläke alusta lähtien euroina.

Näin ollen eläkepäätökset annetaan markkamääräisinä vuoden 2001 loppuun. Vuoden 2001 loppupuoliskolla loppusumma tulee ilmoittaa eläkelaskelmissa ja -päätöksissä markkojen lisäksi myös euroina. Vuoden 2002 aikana voidaan päätöksessä ilmoittaa loppusumma eurojen lisäksi myös markkoina.

Myös julkisen sektorin eläkelaitokset sekä muiden etuuksien myöntäjät kuten esim. Kansaneläkelaitos ja tapaturma- ja liikennevakuutusyhtiöt siirtyvät euron käyttöön etuuksien toimeenpanossa vuoden 2002 alusta.

EJ, LA, SU

2.4.2001

3

EURON SOVELTAMINEN TYÖELÄKELAKIEN TOIMEENPANOSSA

3.1

Eurot työeläkelaeissa

Vuodesta 2002 eteenpäin työeläkejärjestelmässä sovellettavat markkamäärät tulkitaan euroasetuksen nojalla euroiksi, vaikka mitään lakimuutoksia ei tehtäisi. Neuvoston asetuksen euron käyttöönotosta EY N:o 974/98 14 artiklassa todetaan, että siirtymäkauden päättyessä voimassa olevissa oikeudellisissa asiakirjoissa esiintyviä viittauksia kansallisiin valuuttayksiköihin pidetään viittauksina euroyksikköön kyseisten muuntokurssien mukaisesti.

Talouspoliittinen ministerivaliokunta on 11.1.2000 hyväksynyt periaatepäätöksen (liite 4) siitä, kuinka STM:n hallinnonalan toimeentuloturvetuuksissa sovelletaan euroja vuodesta 2002 alkaen. Työeläkejärjestelmässä siirrytään euron käyttöön EY-säännösten mukaisesti työeläkelakien sisältöä muuttamatta.

Periaatepäätöksessä todetaan, että vuodesta 2002 alkaen sovellettavat rajat muunnetaan muuntokurssia käyttäen. Ne muunnetaan siis siinä indeksitasossa, jossa ne on työeläkelaeissa annettu, koska muuta ei ole todettu. Takautuvan ajan markkarajat muunnetaan puolestaan euroasetuksen mukaisesti jokaisen vuoden indeksitasossa erikseen.

Kuten edellä todettiin, työeläkelakiteksteissä olevia markkamääriä tulkitaan euroina vuodesta 2002 alkaen joka tapauksessa, vaikka markkoja ei muutettaisi euroiksi lakeihin. Soveltamiskäytännön selkeyden vuoksi markat kuitenkin todennäköisesti muutetaan euroiksi lakeihin muuntokurssin mukaisesti lähivuosien aikana.

3.2

Työeläkelakien rahamäärät vuodesta 2002 lähtien

Työeläkelakien erilaisia markkamääriä sovelletaan euroasetuksen mukaisesti euroina vuodesta 2002 lähtien siten kuin periaatepäätöksessä on sovittu. Laeissa olevat markkamäärät muuntuvat euromuuntokurssilla euroasetuksen mukaisia pyöristyssääntöjä noudattaen euroiksi, jolloin nykyiset tasalukuiset markkamäärät muuntuvat sentin tarkkuudella ilmaistuiksi euromääriksi. Markkamäärien perusvuodet eivät muutu.

Muuntamalla markkamäärät em. tavalla saadaan työeläkelait euroistettua mahdollisimman vähäisillä muutoksilla ja kasvattamatta eläkekustannuksia sekä säilyttäen vastaavuus markka-aikaan. Liitteessä 5 on mainittu kaikki toistaiseksi voimassa olevat työeläkelakien markkamäärät ja niiden eurovastineet laissa säädetyssä indeksitasossa.

EJ, LA, SU

2.4.2001

Jos arvioidaan, että TEL-indeksin pisteluku vuodelle 2002 on 2045, olisi esimerkiksi vuoden 2002 TEL:n rajamäärä euroina silloin:

$2045 \times 15,14/142 = 218,04$ euroa. (Laissa mainittu TEL:n rajamäärä 90 mk euroiksi muunnettuna on 15,14 euroa.)

3.3

Eurorajamäärät vuodelle 2001 ja sitä edeltävälle ajalle

Lakien soveltamisessa käytetään nykyisiä markkamääräisiä rajamääriä aina vuoden 2001 loppuun saakka. Näin menetellään myös euroina maksettujen palkkojen osalta. Euromääräisiä rajamääriä aletaan käyttää vasta vuoden 2002 alusta alkaen.

Vuodesta 2002 lähtien ennen vuotta 2002 olevalle ajalle käytetään kunkin kalenterivuoden markkamääräisiä rajoja euroiksi muunnettuna. Näin menetellään sen vuoksi, että nämä rajamäärät olisivat mahdollisimman lähellä ennen vuotta 2002 markkoina sovellettua lainsäädäntöä. Tarvittaessa myös muut takautuvasti käytettävät työeläkelakien markkamäärät muunnetaan samalla tavalla.

Eläkkeen laskennan euroistamisessa yhtenä tavoitteena on, että eläkkeiden taso ei muutu euromuunnoksen johdosta. Kun markka-aikana sovelletut rajamäärät muunnetaan euroiksi samalla periaatteella kuin rekisteritiedot, saadaan eroavaisuudet markka-aikaan verrattuna mahdollisimman vähäisiksi.

Esimerkiksi vuoden 1999 tasoinen TEL:n rajamäärä on markkoina 1183,94 mk, joka vuoden 1999 tasossa euroiksi muunnettuna on 199,12 euroa. Rekisterissä oleva eläkepalkka vuodelta 1999 muunnetaan samalla tavalla siinä tasossa, jossa se rekisterissä on. Muunnon jälkeen markkoina rajamäärän suuruisen palkka tai työtulo on rajamäärän suuruisen myös euroina ilmaistuna.

Takautuvan ajan rajamäärän voi laskea kaavana markan kautta tai muuntamalla valmiiksi lasketut markkarajamäärätaulut sellaisenaan euroiksi ja pyöristämällä kahteen desimaaliin. Laskuesimerkkinä ilmaistuna esimerkiksi TEL:n alaraja vuodelle 1999 olisi seuraava:

$$1868 \times 90/142 = 1\,183,943662 \text{ mk}$$

$$1\,183,94 / 5,94573 = 199,12 \text{ euroa}$$

Markkaraja pyöristetään ennen euromuunnosta pennin tarkkuuteen, jotta saadaan se markkaraja, jota on aikanaan sovellettu.

EJ, LA, SU

2.4.2001

Liitteessä 6 on kaavat rajamäärien muuntamiseksi euroiksi. Liitteessä 7 on laskettuna ennen euron käyttöönottoa käytössä olleiden markkaramäärien eurovastineet kullekin vuodelle. Yleiskirjeen A5/2000 vastavaan liitteen rajamääräluetteloa on täydennetty vuoden 2001 lisäksi myös sellaisilla rajamäärillä, joita ei aikaisemmin ollut mukana.

3.4

Takautuva vakuuttaminen ja valitustapaukset

Eläkkeen laskenta tehdään käyttäen vain yhtä rahayksikköä. Sen jälkeen, kun markat on kerran muunnettu euroiksi, ei niitä enää ole suotavaa muuttaa markoiksi euro-markkamuunnossa mahdollisesti tapahtuvan pyörityseron vuoksi. Mm. siksi sellaisissa tapauksissa, joissa eurotietoja ja markkatietoja on sekaisin, voidaan toimia vain euroina. Tällöin kaikki markkatiedot on muutettava euroiksi, jotta laskenta voidaan tehdä. Tällaisia tilanteita voi tulla esimerkiksi vakuuttamisen laiminlyönti- tai valitustapauksissa.

Vakuuttamisen laiminlyöntitapauksissa, jotka ilmenevät vasta euroaikana vuonna 2002 tai sen jälkeen, käytetään euroja. Työsuhteen lain piiriin kuulumisen määrittelyä euromääriäisten rajojen pohjalta. Palkat ja työtulot muunnetaan ensin euroiksi, verrataan palkkoja ja työtuloja euromääriäisiin rajoihin ja lasketaan eläke euromääristä.

Jos kuitenkin kaikki tiedot esimerkiksi valitustapauksissa ovat markkoina, eikä uusia laskelmia tarvita, voidaan käsittelyn helpottamiseksi käyttää markkatietoja. Lopputulos on kuitenkin aina ilmaistava euroina vuoden 2002 alusta lähtien.

4

ENNEN VUOTTA 2002 MYÖNNETTYJEN ELÄKKEIDEN MUUNTAMINEN EUROIKSI

Eläkepääätöksellä ilmoitetaan maksettava työeläkkeen määrä. Eläkepääätöstä voidaan pitää euroasetuksen mukaisena oikeudellisena asiakirjana. Euroasetuksen mukaisesti oikeudellisessa asiakirjassa esiintyvää viittausta kansalliseen valuuttaan on pidettävä viittauksena euroon. Tällöin euroasetuksen mukaisesti toimittaessa eläkepääätöksellä myönnetty eläkkeen kokonaismäärä muunnetaan euroiksi vuoden 2002 indeksitasossa. Eläkkeen kokonaismäärä ilmoitetaan vuodenvaihteessa eläkkeensaajalle uutta päätöstä antamatta sekä euroina että markkoina.

4.1

Eläkkeen kokonaismäärä muunnetaan euroiksi

Eläkepääätöksellä myönnetty eläkkeen kokonaismäärä muunnetaan euroiksi euromuuntokurssilla EY-asetuksen no 1103/97 mukaisia pyörityssääntöjä noudattaen, vaikka eläke muodostuisi eri työ- tai virkasuh-

EJ, LA, SU

2.4.2001

teista taikka yrittäjätoiminnoista ansaituista osista. Eurokonversiota tehtäessä eläkkeen määrä voisi muodostua euroina eri suuruisiksi, jos eläkkeen osat muunnettaisiin ensin erillisinä euroiksi ja vasta sitten laskettaisiin yhteen.

Euroiksi muunnetaan eläkkeen lykkäyskorotettu, varhennusvähennetty tai lapsikorotettu kokonaismäärä. Euroiksi muunnetaan lisäeläkkeen ja peruseläkkeen summa, jos ne maksetaan samasta eläkelaitoksesta. Eläkkeen viivästyskorotus muunnetaan euroiksi erikseen.

Perhe-eläke muunnetaan euroiksi edunsaajakohtaisesti. Tällöin leskelle ja lapsille myönnettyjen eläkkeiden määrät muunnetaan jokainen erikseen.

Jos eläke tulee uudelleen laskettavaksi esimerkiksi valituksen johdosta vuoden 2001 jälkeen, lähdetään eläkettä kuitenkin laskemaan euroiksi muunnetuista osista lähtien. Pelkkä euromuunnos ei anna aihetta eläkkeen uudelleen laskemiselle.

4.2

Vuoden 2002 tasoinen eläke muunnetaan euroiksi

Ennen vuotta 2002 myönnetty eläke saatetaan vuoden 2002 euromääräiseksi eläkkeeksi tarkistamalla markkamääräinen eläke ensin vuoden 2002 indeksitasoon. Vasta sen jälkeen indeksitarkistettu eläke muunnetaan euroiksi. Eläkkeen määrä euroina voisi poiketa maksussa olevasta markkamääräisestä eläkkeestä, jos eläke muunnettaisiin euroiksi eläkepäätöksen tasoisena ja tarkistettaisiin vasta sen jälkeen indeksillä vuoden 2002 tasoon. Tavoitteena on muuntaa eläke euroiksi mahdollisimman vähäisin muutoksin markka-aikaan verrattuna.

Ennen vuotta 2002 markkoina annetun eläkepäätöksen eläkkeen kokonaismäärä muunnetaan euroiksi samoin euroasetuksen mukaisesti, vaikka eläke ei olisi vielä vuoden 2002 alussa maksussa.

4.3

Vuoden 2002 tammikuun eläkkeiden maksu ja ennakonpidätys

Vuoden 2002 tammikuun eläkkeet maksetaan pankkeihin joulukuussa 2001 markkoina. Pankit suorittavat tarvittavan muunnon euroiksi. Verottajan tämän hetkisten ohjeiden mukaan veron ennakonpidätyksessä noudatetaan tällöin markka-ajan pyöristyssääntöä ja ennakonpidätys tulee tehdä täysin markoin. Ennakonpidätyksen tilittäminen tapahtuu tammikuussa 2002 sentin tarkkuudella (markkoina pidätetty määrä muunnettuna euroiksi ja senteiksi). Vuodesta 2002 lähtien euroina maksetuista eläkkeistä tehdään ennakonpidätys sentin tarkkuudella.

EJ, LA, SU

2.4.2001

5

ILMOITUSLIIKENNE ETK:N REKISTEREIHIN JA TIETOPALVELUT

Työeläkejärjestelmän euroon siirtymistä koordinoivan euroryhmän (TER) raportissa (ETK, 23.2.1998) esitettyjen periaatteiden pohjalta on työeläkejärjestelmän Tietohallintoryhmässä (THR) sovittu euron käyttöönoton yksityiskohtaisempi toimintatapa laitosten välisessä tietoliikenteessä (Eurotietoliikenneryhmän loppuraportti 16.10.1998).

Eläketurvakeskuksen työsuhde- ja eläkerekisterissä siirytään euroon rekistereiden sisäisellä muunnolla ja sovellusten sisäisellä käsittelyllä. Tällöin eläkelaitosten ei tarvitse ilmoittaa vanhoja markkailmoituksia uudestaan euroina.

Työeläkejärjestelmän perustiedoissa, palkka-, vapaakirja- ja eläkepäättöiedoissa siirytään kokonaisuudessaan vuodesta 2002 alkaen euroihin. Näin ollen Eläketurvakeskuksen työsuhderekisteriin ja eläkerekisteriin annettavissa ilmoituksissa käytetään vain markkoja vuoden 2001 loppuun ja sen jälkeen vain euroja. ETK:n rekistereistä tiedot annetaan samoin vuoden 2001 loppuun markkoina ja sen jälkeen vain euroina.

Ilmoitusliikenteen vastaanottamisessa tulee ETK:ssa vuodenvaihteessa 2001/2002 olemaan muutaman päivän katkos. Liitteenä on tämän hetkinen aikataulu euroon siirtymisestä (liite 8). Aikatauluun saattaa tulla vielä muutoksia lähempänä vuodenvaihdetta 2001/2002.

5.1

Työnantajien ilmoittamat palkat euroina tai markkoina

Ne työnantajat, jotka siirtyvät euron käyttöön palkkahallinnossaan jo ennen vuotta 2002, voivat tehdä palkkailmoitukset siirtymäkaudella työeläkelaitoksille euroina. Jos tiedot on ilmoitettu työeläkelaitokselle euroina, työeläkelaitos muuntaa euromääräiset palkat markkoiksi ennen eläkkeen laskemista. Eläketurvakeskuksen rekistereihin palkkatiedot ilmoitetaan markkamääräisinä aina vuoden 2001 loppuun asti.

Työnantajat voivat vuonna 2002 ilmoittaa vuoden 2001 palkkatietoja vielä markkoina. Työeläkelaitos muuntaa palkat euroiksi ennen eläkkeen laskemista.

5.2

Otteet ja arviolaskelmat

Eläkelaskelman loppusumma voidaan ilmoittaa siirtymäkaudella myös euroina. Viimeistään vuoden 2001 aikana on eläkelaskelmilla ja eläkepäättöksissä loppusumman oltava markan rinnalla myös euroina, jotta vakuutettu ja eläkkeensaaja ehtisivät totutella euron käyttöön.

EJ, LA, SU

2.4.2001

Eläketurvakeskuksen vakuutettujen eläkeotteissa otetaan euro markkojen rinnalla käyttöön 4.6.2001.

5.3

Tietoliikenne ulkomaille

Ulkomaiden ja Suomen välisessä eläketietojen vaihdossa käytetään eläkepäättöksen mukaista rahayksikköä. EU-eläkehakemus- ja päätöslomakkeilla eläkelaitos ilmoittaa rahatiedot siirtymäkaudella markkoina.

6

REKISTERITIE TOJEN MUUNTO EUROIKSI

Työeläkejärjestelmän eläketietoja sisältävissä rekistereissä olevat markkamäärät muunnetaan jokainen markkamäärä erikseen euroiksi euromuuntokurssilla euroasetuksen (EY N:o 1103/97) mukaisia pyöristyssääntöjä noudattaen. Jokainen rekisterissä oleva markkamäärä muunnetaan euroiksi siinä indeksitasossa, missä markkamäärä ko. rekisterissä on vuoden 2002 alussa. Rekisteritiedot, jotka normaalisti tarkistetaan indeksillä vuosittain, korotetaan siis ensin vuoden 2002 indeksiin, jonka jälkeen tiedot muunnetaan euroiksi.

6.1

Työsuhderekisteri

Työsuhderekisterissä on varauduttu euroon jo rekisteriuudistuksen yhteydessä. Tiedot ovat sekä markkoina että euroina, mutta ainoastaan markkatietoja käytetään vuoden 2001 loppuun asti. Kun vuodenvaihteessa 2001/2002 eurot otetaan käyttöön, vanhat markkatiedot jäävät toistaiseksi rekisteriin, mutta vain eurotietoja käytetään. Vuoden 2002 alusta lähtien työsuhderekisterin rahatietoja päivitetään ja lisätään vain euroina. Koska vain eurotietoja tarvittaessa päivitetään, ei vastaava markkatieto ole enää ajantasainen. Siksi markkatiedot tyhjätään aina päivityksen yhteydessä.

Niiden tietojen osalta, joita ei päivitetä, markkatieto säilyy jonkin aikaa euron rinnalla vielä vuoden 2001 jälkeen. Poistohetkeä ei ole vielä päätetty.

6.2

Eläkerekisteri

Eläketurvakeskuksen eläkerekisterissä eläkkeet ovat eläkelaitoksen ilmoituksen mukaisessa indeksissä (joko päätöksen antovuoden tai eläkkeen alkamisvuoden). ETK muuntaa päätöksen tiedot euroiksi ilman in-

EJ, LA, SU

2.4.2001

deksikorotusta euroasetuksen mukaisesti. Pyörityksestä johtuen voi eläkkeen lakiosien ja perusedun kokonaismäärän sekä edunsaajan ja edunjättäjien eläkkeiden välille syntyä eroa, jota ei tasoiteta.

Mikäli eläkelaitokset käyttävät Eläketurvakeskuksen eläkerekisterin päätöksiä koneellisessa muodossa, tulee eläkelaitoksen omien järjestelmien selviytyä ennen 1.1.2002 tehtyjen päätöksien mahdollisista muutaman sentin eroista edellä mainituissa eläkkeen osissa.

6.3

Eläkelaitosten rekisteritiedot

Maksussa oleva eläkkeen kokonaismäärä muunnetaan euroiksi eläkkeiden maksua käsitteleviin järjestelmiin vuoden 2002 indeksitasossa. Myös eläkkeen osat tulisi muuntaa kukin erikseen euroiksi euroasetuksen mukaisesti eläkelaitoksen maksuja hoitavassa tietojärjestelmässä. Mikäli eläkelaitoksen järjestelmä ei salli pyörityksestä johtuvia eroja eläkkeen kokonaismäärän ja osien välille, voi eläkelaitos käyttää samaa tasoitusjärjestelmää summien täsmäyttämiseksi kuin normaalisti vuosittain indeksoinnin yhteydessä kuitenkin niin, että eläkkeen kokonaismäärä pysyy muuttumattomana.

Eläkkeiden päätöstietoja sisältävissä rekistereissä jokainen rekisterissä oleva markkamäärä muunnetaan euroiksi siinä indeksitasossa kuin se rekisterissä on.

7

VASTUUNJAKO

Euroasetuksen mukaisesti eläkepäätöksellä myönnetty eläkkeen kokonaismäärä muunnetaan euroiksi vuoden 2002 indeksitasossa. Muunnon jälkeen eläkkeen määrä pyöristetään senteiksi viitospyörityksellä.

Myös eläkkeen vastuunjako-osat muunnetaan euroiksi. Eläkkeen vastuunjako-osien summa tasataan samaksi kuin muunnettu eläkkeen kokonaismäärä ensisijaisesti TEL-LEL-TaEL-MEL-yhteisesti kustannettavalla osalla, sen puuttuessa maksavan eläkelaitoksen TEL-LEL-TaEL-MEL-rahastoidulla osalla. Jos eläkkeessä ei ole TEL-LEL-TaEL-MEL-osia, tasaus tehdään YEL-osalla tai sen puuttuessa MYEL-osalla.

Maatalousyrittäjien eläkelaitos tasaa myöntämiensä eläkkeiden vastuunjako-osien summan samaksi kuin muunnetun kokonaiseläkkeen määrä ensisijaisesti eläkkeen MYEL-osalla.

Tarkennus muunnetun eläkkeen jakamisesta vastuunjako-osiin lisätään vastuunjakoperusteeseen.

EJ, LA, SU

2.4.2001

Eläkelaitokset ilmoittavat tällä hetkellä vastuunjako varten tiedot maksamistaan eläkkeistä pennin tarkkuudella. Vastuunjaon maksusuureet (esim. maksutulo, tasausmaksutulo jne.), eläkevastuut ja tilastosuureet ilmoitetaan markan tarkkuudella.

Euroistamisen jälkeen ilmoitetaan tiedot maksetuista eläkkeistä sentin tarkkuudella ja muut tiedot euron tarkkuudella.

I

(Säädökset, jotka on julkaistava)

NEUVOSTON ASETUS (EY) N:o 2866/98,

annettu 31 päivänä joulukuuta 1998,

euron ja euron käyttöön ottavien jäsenvaltioiden valuuttojen välisistä muuntokursseista

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan yhteisön perustamissopimuksen ja erityisesti sen 109 l artiklan 4 kohdan ensimmäisen virkkeen,

ottaa huomioon komission ehdotuksen,

ottaa huomioon Euroopan keskuspankin lausunnon ⁽¹⁾,

sekä katsoo, että

- (1) perustamissopimuksen 109 j artiklan 4 kohdan mukaan talous- ja rahaliiton kolmas vaihe alkaa 1 päivänä tammikuuta 1999; valtion- tai hallitusten päämiesten kokoonpanossa kokoontunut neuvosto vahvisti 3 päivänä toukokuuta 1998, että Belgia, Saksa, Espanja, Ranska, Irlanti, Italia, Luxemburg, Alankomaat, Itävalta, Portugali ja Suomi täyttävät yhtenäisvaluuttaan siirtymiseksi 1 päivänä tammikuuta 1999 ⁽²⁾ vaaditut edellytykset,
- (2) euron käyttöönotosta toukokuun 3 päivänä toukokuuta 1998 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 974/98 ⁽³⁾ mukaan euro on 1 päivästä tammikuuta 1999 niiden jäsenvaltioiden valuutta, jotka ottavat yhtenäisvaluutan käyttöön; euron käyttöönotto edellyttää sellaisten vaihtokurssien hyväksymistä, joilla euro korvaa kansalliset valuutat ja joilla euro jakautuu kansallisiin rahayksiköihin; 1 artiklassa olevat muuntokurssit ovat ne, joihin viitataan asetuksen (EY) N:o 974/98 1 artiklan kolmannessa luettelukohdassa,
- (3) tietyistä euron käyttöön ottamiseen liittyvistä säännöksistä 17 päivänä kesäkuuta 1997 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 1103/97 ⁽⁴⁾ mukaisesti oikeudellisissa asiakirjoissa olevat viittaukset ecuun korvataan viittauksella euroon siten, että yksi ecu vastaa yhtä euroa; perustamissopimuksen 109 l artiklan 4 kohdan toisessa virkkeessä määrätään, että muuntokurssien hyväksymisellä ei sinänsä muuteta ecun ulkoista arvoa; tämä varmistetaan hyväksymällä muuntokursseiksi euron käyttöön ottavien jäsenvaltioiden valuuttojen vaihtokurssit suhteessa ecuun sellaisina kuin ne ovat komission laskemina 31 päivänä joulukuuta 1998 päivittäisten virallisten ecukurssien vakiintuneen laskentamenettelyn mukaisesti,
- (4) niiden jäsenvaltioiden ministerit, jotka ottavat euron yhtenäisvaluutakseen, näiden jäsenvaltioiden keskuspankkien pääjohtajat, komissio ja Euroopan rahapoliittinen instituutti/Euroopan keskuspankki julkistivat tiedonannon euron peruuttamattomasti kiinnitettyjen muuntokurssien määrittämisestä 3 päivänä toukokuuta 1998 ⁽⁵⁾ ja tiedonannon niiden hyväksymisestä 26 päivänä syyskuuta 1998, ja

⁽¹⁾ EYVL C 412, 31.12.1998, s. 1⁽²⁾ Neuvoston päätös 98/317/EY, tehty 3 päivänä toukokuuta 1998, perustamissopimuksen 109 j artiklan 4 kohdan mukaisesti (EYVL L 139, 11.5.1998, s. 30).⁽³⁾ EYVL L 139, 11.5.1998, s. 1⁽⁴⁾ EYVL L 162, 19.6.1997, s. 1⁽⁵⁾ EYVL C 160, 27.5.1998, s. 1

- (5) asetuksessa (EY) N:o 1103/97 säädetään, että muuntokurssit hyväksytään siten, että yksi euro ilmaistaan suhteessa kunkin euron käyttöönottavan jäsenvaltion kansalliseen rahaan; mahdollisimman suuren tarkkuuden varmistamiseksi muuntokurssit hyväksytään kuuden merkitsevän numeron tarkkuudella, eikä euron käyttöön ottavien jäsenvaltioiden valuuttojen välisiä käänteisiä eikä kahdenvälisiä kurseja määritellä,

ON ANTANUT TÄMÄN ASETUKSEN:

1 artikla

Peruuttamattomasti kiinnitetyt muuntokurssit euron ja euron käyttöön ottavien jäsenvaltioiden välillä ovat seuraavat:

1 euro =	40,3399	Belgian frangia
=	1,95583	Saksan markkaa
=	166,386	Espanjan pesetaa
=	6,55957	Ranskan frangia
=	0,787564	Irlannin puntaa
=	1 936,27	Italian liiraa
=	40,3399	Luxemburgin frangia
=	2,20371	Alankomaiden guldenia
=	13,7603	Itävallan šillinkiä
=	200,482	Portugalin escudoa
=	5,94573	Suomen markkaa

2 artikla

Tämä asetus tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 1999.

Tämä asetus on kaikilta osiltaan velvoittava, ja sitä sovelletaan sellaisenaan kaikissa jäsenvaltioissa.

Tehty Brysselissä 31 päivänä joulukuuta 1998.

Neuvoston puolesta

R. EDLINGER

Puheenjohtaja

I

(Säädökset, jotka on julkaistava)

**NEUVOSTON ASETUS (EY) N:o 1478/2000,
annettu 19 päivänä kesäkuuta 2000,
euron ja euron käyttöön ottavien jäsenvaltioiden valuuttojen välisistä muuntokursseista annetun
asetuksen (EY) N:o 2866/98 muuttamisesta**

EUROOPAN YHTEISÖJEN KOMISSIO, joka

ottaa huomioon Euroopan yhteisön perustamissopimuksen ja erityisesti sen 123 artiklan 5 kohdan,

ottaa huomioon komission ehdotuksen,

ottaa huomioon Euroopan keskuspankin lausunnon⁽¹⁾,

sekä katsoo seuraavaa:

- (1) Euron ja euron käyttöön otettavien jäsenvaltioiden valuuttojen välisistä muuntokursseista 31 päivänä joulukuuta 1998 annetussa neuvoston asetuksessa (EY) N:o 2866/98⁽²⁾ määrätään muuntokurssit 1 päivästä tammikuuta 1999 alkaen euron käyttöönotosta 3 päivänä toukokuuta 1998 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 974/98⁽³⁾ mukaisesti.
- (2) Perustamissopimuksen 121 artiklan 4 kohdan mukaisesti 3 päivänä toukokuuta 1998 tehdyssä neuvoston päätöksessä 98/317/EY⁽⁴⁾ säädettiin, että Kreikka ei täytänyt yhtenäisvaluutan käyttöönottamiseksi vaadittavia edellytyksiä.

- (3) Perustamissopimuksen 122 artiklan 2 kohdan mukaisesti yhtenäisvaluutan käyttöönottamisesta Kreikassa 1 päivänä tammikuuta 2001 19 päivänä kesäkuuta 2000 tehdyn neuvoston päätöksen 2000/427/EY⁽⁵⁾ mukaisesti Kreikka täyttää nyt yhtenäisvaluutan käyttöönottamiseksi vaadittavat edellytykset ja Kreikkaa koskeva poikkeus olisi kumottava 1 päivästä tammikuuta 2001.
- (4) Euron käyttöönotto Kreikassa edellyttää euron ja drakman välisen muuntokurssin vahvistamista,

ON ANTANUT TÄMÄN ASETUKSEN:

1 artikla

Lisätään asetuksen (EY) N:o 2866/98 1 artiklan muuntokurssi-luetteloon Saksan markan ja Espanjan pesetan väliin seuraava:

"= 340,750 Kreikan drakmaa".

2 artikla

Tämä asetus tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2001.

Tämä asetus on kaikilta osiltaan velvoittava, ja sitä sovelletaan sellaisenaan kaikissa jäsenvaltioissa.

Tehty Santa Maria da Feirassa 19 päivänä kesäkuuta 2000.

Neuvoston puolesta

Puheenjohtaja

J. PINA MOURA

⁽¹⁾ Lausunto annettu 16. kesäkuuta 2000 (ei vielä julkaistu virallisessa lehdessä).⁽²⁾ EYVL L 359, 31.12.1998, s. 1.⁽³⁾ EYVL L 139, 11.5.1998, s. 1.⁽⁴⁾ EYVL L 139, 11.5.1998, s. 30.⁽⁵⁾ Ks. tämän virallisen lehden sivu 19.

II

(Säädökset, joita ei tarvitse julkaista)

NEUVOSTO

NEUVOSTON PÄÄTÖS,

tehty 19 päivänä kesäkuuta 2000,

perustamissopimuksen 122 artiklan 2 kohdan mukaisesti yhtenäisvaluutan käyttöönottamisesta
Kreikassa 1 päivänä tammikuuta 2001

(2000/427/EY)

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan yhteisön perustamissopimuksen ja erityisesti sen 122 artiklan 2 kohdan,

ottaa huomioon komission ehdotuksen ⁽¹⁾,ottaa huomioon komission kertomuksen ⁽²⁾,ottaa huomioon Euroopan keskuspankin kertomuksen ⁽³⁾,

ottaa huomioon Euroopan parlamentin lausunnon,

ottaa huomioon valtion- tai hallitusten päämiesten kokoonpanossa kokoontuneessa neuvostossa käydyt keskustelut,

sekä katsoo seuraavaa:

- (1) Talous- ja rahaliiton (EMU) kolmas vaihe alkoi 1 päivänä tammikuuta 1999. Brysselissä 3 päivänä toukokuuta 1998 valtion- tai hallitusten päämiesten kokoonpanossa kokoontunut neuvosto päätti, että Belgia, Saksa, Espanja, Ranska, Irlanti, Italia, Luxemburg, Alankomaat, Itävalta, Portugali ja Suomi täyttivät yhtenäisvaluutan käyttöönottamiseksi 1 päivänä tammikuuta 1999 vaadittavat edellytykset ⁽⁴⁾.
- (2) Yhdistynyt kuningaskunta on ilmoittanut neuvostolle eräistä Ison-Britannian ja Pohjois-Irlannin Yhdistyneeseen kuningaskuntaan liittyvistä määräyksistä tehdyn perustamissopimuksen pöytäkirjan 1 kohdan mukaisesti, että se ei aikonut siirtyä talous- ja rahaliiton kolmanteen vaiheeseen 1 päivänä tammikuuta 1999. Tätä ilmoitusta ei ole muutettu. Tanska on eräistä Tanskaa koskevista määräyksistä tehdyn perustamissopimuksen pöytäkirjan

1 kohdan ja valtion- tai hallitusten päämiesten Edinburghissa joulukuussa 1992 tekemän päätöksen mukaisesti ilmoittanut neuvostolle, että se ei osallistu talous- ja rahaliiton kolmanteen vaiheeseen. Tanska ei ole pyytänyt perustamissopimuksen 122 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua menettelyä aloittamista.

- (3) Kreikkaa ja Ruotsia koskee päätöksen 1998/317/EY nojalla perustamissopimuksen 122 artiklassa määritelty poikkeus.
- (4) Euroopan keskuspankki (EKP) perustettiin 1 päivänä heinäkuuta 1998. Euroopan valuuttajärjestelmän on korvannut valuuttakurssijärjestelmä (ERM), jonka perustamisesta sovittiin valuuttakurssimekanismin perustamisesta talous- ja rahaliiton kolmannessa vaiheessa 16 päivänä kesäkuuta 1997 annetulla Eurooppa-neuvoston päätöslauselmalla ⁽⁵⁾. Talous- ja rahaliiton kolmannen vaiheen valuuttakurssimekanismia (ERM II) koskevista toimintamenettelyistä määrätään talous- ja rahaliiton kolmannen vaiheen valuuttakurssimekanismia koskevista toimintamenettelyistä 1 päivänä syyskuuta 1998 tehdyssä Euroopan keskuspankin ja euroalueen ulkopuolisten jäsenvaltioiden kansallisten keskuspankkien välisessä sopimuksessa ⁽⁶⁾.
- (5) Poikkeuksen kumoamisesta asianomaisten jäsenvaltioiden osalta määrätään perustamissopimuksen 122 artiklan 2 kohdassa. Mainitun artiklan mukaan komissio ja EKP antavat neuvostolle kertomuksen 121 artiklan 1 kohdassa tarkoitetun menettelyn mukaisesti ainakin kerran kahdessa vuodessa tai sellaisen jäsenvaltion pyynnöstä, jota koskee poikkeus. Tällaiset kertomukset on laadittava vuonna 2000. Kreikka esitti asiaa koskevan pyynnön 9 päivänä maaliskuuta 2000.

⁽¹⁾ Ehdotus annettu 8. toukokuuta 2000 (ei vielä julkaistu virallisessa lehdessä).

⁽²⁾ Kertomus annettu 5. toukokuuta 2000 (ei vielä julkaistu virallisessa lehdessä).

⁽³⁾ Kertomus annettu 28. huhtikuuta 2000 (ei vielä julkaistu virallisessa lehdessä).

⁽⁴⁾ Neuvoston päätös 98/317/EY, tehty 3 päivänä toukokuuta 1998, perustamissopimuksen 121 artiklan 4 kohdan mukaisesti (EYVL L 139, 11.5.1998, s. 30).

⁽⁵⁾ EYVL C 236, 2.8.1997, s. 5.

⁽⁶⁾ EYVL C 345, 13.11.1998, s. 6.

- (6) Kunkin jäsenvaltion kansallista lainsäädäntöä, kansallisen keskuspankin perussääntö mukaan luettuna, on tarpeen mukaan muutettava, jotta se olisi sopuoinnussa perustamissopimuksen 108 ja 109 artiklan sekä Euroopan keskuspankkijärjestelmän (EKPJ) perussäännön kanssa. Komission ja EKP:n kertomuksissa arvioidaan yksityiskohtaisesti Kreikan ja Ruotsin lainsäädännön yhteensopivuutta perustamissopimuksen 108 ja 109 artiklan sekä EKPJ:n perussäännön kanssa.
- (7) Euroopan yhteisön perustamissopimuksen 121 artiklassa tarkoitetuista lähentymisperusteista tehdyn pöytäkirjan 1 artiklan mukaan perustamissopimuksen 121 artiklan 1 kohdan ensimmäisessä luetelmakohdassa tarkoitettua hintatason vakauden arviointiperusteella tarkoitetaan, että jäsenvaltio on saavuttanut kestävästi hintatason vakauden ja tarkasteluajankohtaa edeltävän vuoden aikana todetun keskimääräisen rahanarvon alentumisas-teen, joka ylittää enintään 1,5 prosentilla enintään kolmen hintatason vakaudessa parhaiten suoriutuneen jäsenvaltion vastaavan aseman. Hintavakautta koskevan arviointiperusteiden osalta inflaatiota mitataan yhdenmukaistetuilla kuluttajahintaindeksillä (YKHI), jotka on määritelty neuvoston asetuksessa (EY) N:o 2494/95⁽¹⁾. Hintavakausperusteiden arvioimiseksi jäsenvaltion inflaatiota on mitattu kahdentoista kuukausi-indeksin aritmeettisen keskiarvon prosentuaalisena muutoksena verrattuna edellisen jakson kahdentoista kuukausi-indeksin aritmeettiseen keskiarvoon. Maaliskuussa 2000 päättyneen yhden vuoden tarkastelujakson aikana kolme hintavakaudessa parhaiten suoriutunutta jäsenvaltiota olivat Ranska, jonka inflaatio oli 0,9 prosenttia, Itävalta, jonka inflaatio oli 0,9 prosenttia ja Ruotsi, jonka inflaatio oli 0,8 prosenttia. Komission ja EKP:n kertomuksissa on käytetty viitearvoa, joka on saatu laskemalla kolmen hintavakaudessa parhaiten suoriutuneen jäsenvaltion inflaation yksinkertainen aritmeettinen keskiarvo, johon on lisätty 1,5 prosenttiyksikköä. Maaliskuussa 2000 päättyneen vuoden mittaisen tarkastelujakson ajalta viitearvo on täten laskettuna 2,4 prosenttia.
- (8) Euroopan yhteisön perustamissopimuksen 121 artiklassa tarkoitetuista lähentymisperusteista tehdyn pöytäkirjan 2 artiklan mukaan 121 artiklan 1 kohdan toisessa luetelmakohdassa tarkoitettu julkistalouden tilannetta koskeva arviointiperuste merkitsee, ettei jäsenvaltiota tarkasteluajankohtana koske perustamissopimuksen 104 artiklan 6 kohdassa tarkoitettu neuvoston päätös liiallisen alijäämän olemassaolosta kyseisessä jäsenvaltiossa.
- (9) Euroopan yhteisön perustamissopimuksen 121 artiklassa tarkoitetuista lähentymisperusteista tehdyn pöytäkirjan 3 artiklan mukaan perustamissopimuksen 121 artiklan 1 kohdan kolmannessa luetelmakohdassa tarkoitettu Euroopan valuuttajärjestelmän valuuttakurssijärjestelmään osallistumista koskeva arviointiperuste merkitsee, että jäsenvaltio on noudattanut Euroopan valuuttajärjes-
telmän valuuttakurssijärjestelmässä (ERM) määrättyjä tavanomaisia vaihteluvälejä ilman, että sillä on ollut merkittäviä paineita, ainakin kahtena viimeisenä tarkasteluajankohtaa edeltävänä vuotena. Erityisesti jäsenvaltio ei ole omasta aloitteestaan saanut alentaa valuutan kahdenvälisiä keskusarvoja suhteessa toisen jäsenvaltion valuuttaan samana aikana. Valuuttakurssia koskevan lähentymisperusteiden täyttymistä on arvioitu 1 päivästä tammikuuta 1999 alkaen ERM II:n puitteissa. Arvioidessaan tämän lähentymisperusteiden täyttymistä kertomuksissaan komissio ja EKP ovat tarkastelleet maaliskuussa 2000 päättyneitä kahden vuoden jaksoa.
- (10) Euroopan yhteisön perustamissopimuksen 121 artiklassa tarkoitetuista lähentymisperusteista tehdyn pöytäkirjan 4 artiklan mukaan 121 artiklan 1 kohdan neljännessä luetelmakohdassa tarkoitettu korkokantojen lähentymisperuste tarkasteluajankohtaa edeltävänä vuotena merkitsee, että jäsenvaltion pitkän aikavälin korkokantojen keskimääräinen nimellistaso on enintään kaksi prosenttiyksikköä korkeampi kuin enintään kolmen hintavakaudessa parhaiten suoriutuneen jäsenvaltion vastaava taso. Korkokantojen lähentymisperusteiden tarkastelussa on käytetty vertailukelpoisia valtion 10 vuoden viitelainan korkoja. Korkokantojen lähentymisperusteiden täyttämistä arvioidessa komission ja EKP:n kertomuksissa on laskettu viitearvo lisäämällä kaksi prosenttiyksikköä kolmen hintavakauden parhaiten saavuttaneen jäsenvaltion pitkäaikaisten nimelliskorkojen yksinkertaiseen aritmeettiseen keskiarvoon. Maaliskuussa 2000 päättyneen vuoden jakson viitearvo oli 7,2 prosenttia.
- (11) Euroopan yhteisön perustamissopimuksen 121 artiklassa tarkoitetuista lähentymisperusteista tehdyn pöytäkirjan 5 artiklan mukaan komissio toimittaa lähentymisperusteiden täyttämisen arvioinnissa käytettävät tiedot. Komissio on toimittanut tiedot tämän päätöksen valmistelua varten. Komissio on toimittanut julkista taloutta koskevat tiedot jäsenvaltioiden ilmoitettua ne 1 päivään maaliskuuta 2000 mennessä Euroopan yhteisön perustamissopimukseen liitetyn, liiallisia alijäämiä koskevasta menettelystä tehdyn pöytäkirjan soveltamisesta 22 päivänä marraskuuta 1993 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 3605/93⁽²⁾ mukaisesti.
- (12) Kreikan kansallinen lainsäädäntö, sen kansallisen keskuspankin perussääntö mukaan luettuna, on sopuoinnussa perustamissopimuksen 108 ja 109 artiklan sekä EKPJ:n perussäännön kanssa.
- Perustamissopimuksen 121 artiklan 1 kohdan neljässä luetelmakohdassa mainittujen lähentymisperusteiden täyttämistä Kreikan osalta voidaan todeta seuraavaa:
- Kreikan keskimääräinen inflaatio oli maaliskuussa 2000 päättyneen vuoden aikana 2,0 prosenttia, mikä alittaa viitearvon,

⁽¹⁾ Neuvoston asetus (EY) N:o 2494/95, annettu 23 päivänä lokakuuta 1995, yhdenmukaistetuista kuluttajahintaindeksistä (EYVL L 257, 27.10.1995, s. 1)

⁽²⁾ EYVL L 332, 31.12.1993, s. 7, asetus sellaisena kuin se on muutettuna neuvoston asetuksella (EY) N:o 475/2000 (EYVL L 58, 3.3.2000, s. 1).

- Kreikan liiallisen alijäämän olemassaolosta tehdyn päätöksen kumoamisesta 17 päivänä joulukuuta 1999 tehdyn neuvoston päätöksen 2000/33/EY⁽¹⁾ nojalla Kreikkaa ei koske neuvoston päätös julkisen talouden liiallisen alijäämän olemassaolosta,
- Kreikka on ollut ERM:n ja sittemmin ERM II:n jäsen kahden viime vuoden ajan. Tänä aikana Kreikan drakmaan (GRD) ei ole kohdistunut merkittäviä paineita eikä Kreikka ole omasta aloitteestaan alentanut tammikuun 1 päivään 1999 mennessä drakman kahdenvälistä keskuskurssia suhteessa minkään muun jäsenvaltion valuutan voimassa olleeseen keskuskurssiin eikä sen jälkeen suhteessa euroon,
- maaliskuussa 2000 päättyneen vuoden aikana Kreikan pitkäaikaiset korot olivat keskimäärin 6,4 prosenttia, mikä alittaa viitearvon.

Kreikka on saavuttanut kestävän lähentymisen korkean tason kaikkien neljän lähentymisperusteen osalta.

Näin ollen Kreikka täyttää yhtenäisvaluutan käyttöönottamiseksi vaadittavat edellytykset.

- (13) Neuvosto päättää määräenemmistöllä komission ehdotuksesta, mitkä niistä jäsenvaltioista, joita koskee poikkeus, täyttävät yhteisen rahan käyttöönottamiseksi

vaadittavat edellytykset, ja kumoaa poikkeukset näiden jäsenvaltioiden osalta,

ON TEHNYT TÄMÄN PÄÄTÖKSEN:

1 artikla

Kreikka täyttää yhtenäisvaluutan käyttöönottamiseksi vaadittavat edellytykset. Kreikkaa koskeva päätöksen 98/317/EY johdanto-osan 4 kohdassa säädetty poikkeus kumotaan 1 päivästä tammikuuta 2001.

2 artikla

Tämä päätös on osoitettu kaikille jäsenvaltioille.

Tehty Santa Maria da Feirassa 19 päivänä kesäkuuta 2000.

Neuvoston puolesta

Puheenjohtaja

J. PINA MOURA

⁽¹⁾ EYVL L 12, 18.1.2000, s. 24.

I

(Säädökset, jotka on julkaistava)

NEUVOSTON ASETUS (EY) N:o 1103/97,

annettu 17 päivänä kesäkuuta 1997,

tietyistä euron käyttöön ottamiseen liittyvistä säännöksistä

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan yhteisön perustamissopimuksen ja erityisesti sen 235 artiklan,

ottaa huomioon komission ehdotuksen⁽¹⁾,ottaa huomioon Euroopan parlamentin lausunnon⁽²⁾,ottaa huomioon Euroopan rahapoliittisen instituutin lausunnon⁽³⁾,

sekä katsoo, että

- 1) Eurooppa-neuvosto vahvisti Madridissa 15 ja 16 päivänä joulukuuta 1995 pidetyssä kokouksessaan, että talous- ja rahaliiton kolmas vaihe alkaa 1 päivänä tammikuuta 1999 perustamissopimuksen 109 j artiklan 4 kohdan mukaisesti; 'osallistuvilla jäsenvaltioilla' tarkoitetaan tässä asetuksessa perustamissopimuksen mukaisesti euron yhteisenä rahana käyttöön ottavia jäsenvaltioita,
- 2) Eurooppa-neuvoston Madridissa 15 ja 16 päivänä joulukuuta 1995 pidetyssä kokouksessa päätettiin, että perustamissopimuksessa Euroopan rahayksiköstä käytetty nimi "ecu" on yleisnimi; viidentoista jäsenvaltion hallitukset ovat päässeet yhteisymmärrykseen siitä, että tämä päätös on perustamissopimuksen asianomaisten määräysten sovitto ja lopullinen tulkinta; Euroopan yhteisen rahan nimi on "euro"; euro on osallistuvissa jäsenvaltioissa raha, joka jaetaan sataan alayksikköön, jonka nimi on "sentti"; Eurooppa-neuvosto katsoi lisäksi, että yhteisen rahan nimen on oltava sama kaikilla Euroopan unionin virallisilla kielillä ottaen huomioon erilaiset aakkoset,
- 3) perustamissopimuksen 109 l artiklan 4 kohdan kolmannen virkkeen perusteella neuvosto antaa euron oikeudellisten puitteiden määrittämiseksi asetuksen euron käyttöön ottamisesta välittömästi sen jälkeen, kun osallistuvat jäsenvaltiot ovat tiedossa; perustamissopimuksen 109 l artiklan 4 kohdan ensimmäisen virkkeen mukaisesti neuvosto hyväksyy kolmannen vaiheen alkamispäivänä peruuttamattomasti kiinnitetty muuntokurssit,
- 4) yhteismarkkinoiden toiminnan ja yhteiseen rahaan siirtymisen kannalta on tarpeen taata kaikkien jäsenvaltioiden kansalaisille ja yrityksille tiettyjä euron käyttöönottoa liittyviä säännöksiä koskeva oikeusvarmuus hyvissä ajoin ennen siirtymistä kolmanteen vaiheeseen; aikaisessa vaiheessa turvattu oikeusvarmuuden ansiosta kansalaiset ja yritykset voivat suorittaa valmistelut hyvissä olosuhteissa,
- 5) perustamissopimuksen 109 l artiklan 4 kohdan kolmatta virkettä, jonka mukaan neuvosto voi osallistuvien jäsenvaltioiden yksimielisyydellä toteuttaa muut toimenpiteet, jotka ovat tarpeen otettaessa yhteinen raha nopeasti käyttöön, voidaan käyttää oikeudellisena perustana vasta sitten, kun on 109 j artiklan 4 kohdan mukaisesti vahvistettu, mitkä jäsenvaltiot täyttävät yhteiseen rahaan siirtymiseksi vaadittavat edellytykset; sen vuoksi on tarpeen käyttää perustamissopimuksen 235 artiklaa sellaisten säännösten perustana, joiden osalta oikeusvarmuuden aikaansaaminen on erityisen kiireellistä; näin ollen tämä asetus ja edellä mainittu asetus euron käyttöön ottamisesta muodostavat yhdessä euron oikeudelliset puitteet, joiden periaatteista sovittiin Madridin Eurooppa-neuvostossa; euron käyttöönotto koskee koko väestön päivittäisiä toimia osallistuvissa jäsenvaltioissa; olisi tutkittava muita kuin tähän asetukseen ja perustamissopimuksen 109 l artiklan 4 kohdan kolmannen virkkeen nojalla annettavaan asetukseen sisältyviä toimenpiteitä tasapainoisen siirtymisen varmistamiseksi erityisesti kuluttajien osalta,

⁽¹⁾ EYVL N:o C 369, 7.12.1996, s. 8⁽²⁾ EYVL N:o C 380, 16.12.1996, s. 49⁽³⁾ Lausunto annettu 29 päivänä marraskuuta 1996.

- 6) perustamissopimuksen 109 g artiklassa tarkoitettua ja ecun määritelmää koskevan voimassa olevan yhteisön lainsäädännön yhtenäistämistä Euroopan unionista tehdyn sopimuksen voimaan tulon jälkeen 22 päivänä joulukuuta 1994 annetussa neuvoston asetuksessa (EY) N:o 3320/94⁽¹⁾ määriteltäviä ecua ei 1 päivästä tammikuuta 1999 enää määritellä valuuttaosuuksista koostuvana korina ja eurosta tulee itsenäinen raha; muuntokurssien vahvistamista koskeva neuvoston päätös ei sinänsä muuta ecun ulkoista arvoa; tämä merkitsee, että yhtä ecua, joka on valuuttaosuuksista koostuva korivaluutta, vastaa yksi euro; näin ollen neuvoston asetus (EY) N:o 3320/94 on vanhentunut ja se on kumottava; oikeudellisissa asiakirjoissa olevien ecuviittausten osalta oletetaan, että osapuolet ovat sopineet viittaavansa perustamissopimuksen 109 g artiklassa tarkoitettuun ja edellä mainitussa asetuksessa annetun määritelmän mukaiseen ecuun; osapuolten aikomukset huomioon ottaen sellaisen oletuksen olisi oltava kumottavissa,
- 7) yleisesti hyväksytyyn oikeusperiaatteen mukaan uuden rahan käyttöön ottaminen ei vaikuta sopimusten tai muiden oikeudellisten asiakirjojen jatkuvuuteen; sopimusvapauden periaatetta on noudatettava; jatkuvuuden periaatteen olisi oltava sopusoinnussa kaiken sen kanssa, mistä osapuolet ovat saattaneet sopia euron käyttöönoton huomioon ottaen; oikeusvarmuuden ja selvyuden lisäämiseksi on tarkoituksenmukaista nimenomaisesti vahvistaa, että sopimusten ja muiden oikeudellisten asiakirjojen jatkuvuuden periaatetta sovelletaan aikaisempien kansallisten rahojen ja euron sekä perustamissopimuksen 109 g artiklassa tarkoitettua ja asetuksessa (EY) N:o 3320/94 määritellyn ecun ja euron välillä; tämä tarkoittaa erityisesti sitä, että kiinteäkorkoisten rahoitusvälineiden osalta euron käyttöön ottaminen ei muuta velallisen maksettavana olevaa nimelliskorkoa; jatkuvuutta koskevilla säännöksillä voidaan saavuttaa haluttu tavoite eli oikeusvarmuuden ja avoimuuden varmistaminen taloudellisille toimijoille, erityisesti kuluttajille, ainoastaan jos ne tulevat voimaan mahdollisimman pian,
- 8) euron käyttöön ottaminen merkitsee muutosta jokaisen osallistuvan jäsenvaltion rahalainsäädännössä; valtion rahalainsäädännön tunnustaminen on yleisesti hyväksytty periaate; lisäksi jatkuvuusperiaatteen nimenomaisen vahvistamisen olisi johdettava sopimusten ja muiden oikeudellisten asiakirjojen jatkuvuuden tunnustamiseen kolmansien maiden lainkäytövallan piirissä,
- 9) oikeudellisten asiakirjojen määrittelyssä käytetty termi 'sopimus' sisältää kaikentyyppiset sopimuksen riippumatta tavasta, jolla ne on tehty,
- 10) perustamissopimuksen 109 l artiklan 4 kohdan ensimmäisen virkkeen mukaisesti toimiessaan neuvosto määrittelee euron muuntokurssit suhteessa kunkin osallistuvan jäsenvaltion kansalliseen rahaan; näitä muuntokursseja olisi käytettävä kaikissa euron ja kansallisten rahayksikköjen välisissä tai kansallisten rahayksikköjen välisissä muunnoissa; kansallisten rahayksikköjen välisissä muunnoissa tulos olisi määritettävä sitovan laskumenetelmän avulla; käänteisten muuntokurssien käyttö merkitsisi kurssien pyöristämistä ja siitä seuraisi huomattavia epätarkkuuksia, erityisesti kun kyse on suurista rahamääristä,
- 11) euron käyttöönotto edellyttää rahamäärien pyöristämistä; on tarpeellista päättää pyöristämissäännöistä ajoissa yhteismarkkinoiden toimintaa ajatellen ja jotta talous- ja rahaliiton valmisteluihin jää riittävästi aikaa sekä siirtyminen siihen tapahtuu vaikeuksitta; säännöt eivät vaikuta mihinkään pyöristämistä koskevaan käytäntöön, yleiseen tapaan tai kansallisiin määräyksiin, joilla aikaansaadaan parempi tarkkuus välilaskelmissa, ja
- 12) jotta muuntaminen voitaisiin suorittaa mahdollisimman täsmällisesti, muuntokurssit olisi määriteltävä kuuden merkitsevän numeron tarkkuudella; kuudella merkitsevällä numerolla ilmaistu kurssi tarkoittaa kurssia, jossa on kuusi numeroa ja jonka ensimmäinen numero vasemmalta lukien on muu kuin nolla,

ON ANTANUT TÄMÄN ASETUKSEN:

1 artikla

Tässä asetuksessa tarkoitetaan:

- 'oikeudellisilla asiakirjoilla' säädöksiä, hallinnollisia määräyksiä, lainkäyttöpäätöksiä, sopimuksia, yksipuolisia oikeustoimia, muita maksuvälineitä kuin seteleitä ja metallirahoja sekä muita asiakirjoja, joilla on oikeusvaikutus,
- 'osallistuvilla jäsenvaltioilla' jäsenvaltioita, jotka ottavat käyttöön yhteisen rahan perustamissopimuksen mukaisesti,
- 'muuntokursseilla' peruuttamattomasti kiinnitettyjä muuntokursseja, jotka neuvosto hyväksyy perustamissopimuksen 109 l artiklan 4 kohdan ensimmäisen virkkeen mukaisesti,
- 'kansallisilla rahayksiköillä' osallistuvien jäsenvaltioiden rahayksiköitä, sellaisina kuin kyseiset yksiköt on määriteltävä talous- ja rahaliiton kolmannen vaiheen alkua edeltävänä päivänä,

⁽¹⁾ EYVL N:o L 350, 31.12.1994, s. 27

— 'euroyksiköllä' yhteistä rahayksikköä sellaisena kuin se määritellään asetuksessa euron käyttöön ottamisesta, joka tulee voimaan talous- ja rahaliiton kolmannen vaiheen alkamispäivänä,

2 artikla

1) Oikeudellisissa asiakirjoissa esiintyvät viittaukset perustamissopimuksen 109 g artiklassa tarkoitettuun ja asetuksessa (EY) N:o 3320/94 annetun määritelmän mukaiseen ecuun korvataan viittauksella euroon siten, että yksi ecu vastaa yhtä euroa. Jos oikeudellisessa asiakirjassa viitataan ecuun ilman kyseistä määritelmää, viittausten oletetaan olevan viittauksia perustamissopimuksen 109 g artiklassa tarkoitettuun ja asetuksessa (EY) N:o 3320/94 annetun määritelmän mukaiseen ecuun, jolloin olettamus on kuitenkin kumottavissa ottaen huomioon osapuolten aikomukset.

2) Kumotaan asetus (EY) N:o 3320/94.

3) Tätä artiklaa sovelletaan 1 päivästä tammikuuta 1999 alkaen perustamissopimuksen 109 j artiklan 4 kohdan nojalla tehdyn päätöksen mukaisesti.

3 artikla

Euron käyttöönotto ei muuta mitään oikeudellisen asiakirjan ehtoa eikä vapauta minkään oikeudellisen asiakirjan mukaisesta suoritusvelvollisuudesta eikä anna osapuolelle oikeutta sellaisen asiakirjan yksipuoliseen muuttamiseen tai irtisanomiseen. Tätä säännöstä sovelletaan, jolleivät osapuolet ole sopineet muusta.

4 artikla

1) Muuntokurssit hyväksytään siten, että yksi euro ilmaistaan suhteessa kunkin osallistuvan jäsenvaltion

kansalliseen rahaan. Muuntokurssit hyväksytään kuuden merkitsevän numeron tarkkuudella.

2) Muuntokursseja ei muunnettaessa pyöristetä eikä lyhennetä.

3) Muuntokursseja käytetään muunnettaessa euroyksikköä kansallisiksi rahayksiköiksi tai kansallisia rahayksiköjä euroyksiköksi. Muuntokursseista johdettuja käänteisiä kurseja ei käytetä.

4) Muunnettaessa jonkin kansallisen rahayksikön määräisiä rahamääriä toisen kansallisen rahayksikön määräisiksi rahamäärä muunnetaan ensin euroyksikkönä ilmaistuksi rahamääräksi, mikä määrä voidaan pyöristää vähintään kolmen desimaalin tarkkuudella ja muunnetaan sitten toisen kansallisen rahayksikön määräiseksi. Mitään vaihtoehtoisista laskentatapaa ei saa käyttää, ellei sillä saada samoja tuloksia.

5 artikla

Rahamäärät, jotka maksetaan tai tilitetään 4 artiklan mukaisen euroyksiköksi muuntamisen jälkeisen pyöristämisen yhteydessä, pyöristetään ylös- tai alaspäin lähimpään senttiin. Maksettavat tai tilitettävät rahamäärät, jotka on muunnettu kansalliseksi rahayksiköksi, pyöristetään ylös- tai alaspäin lähimpään alayksikköön tai, jos alayksikköä ei ole, lähimpään yksikköön, taikka kansallisen lain tai käytännön mukaisesti kansallisen rahayksikön alayksikön tai yksikön kerrannaiseen tai murto-osaan. Jos muuntokurssin soveltamisen tulos on täsmälleen yksiköiden keskilävissä, määrä pyöristetään ylöspäin.

6 artikla

Tämä asetus tulee voimaan sitä päivää seuraavana päivänä, jona se julkaistaan *Euroopan yhteisöjen virallisessa lehdessä*.

Tämä asetus on kaikilta osiltaan velvoittava, ja sitä sovelletaan sellaisenaan kaikissa jäsenvaltioissa.

Tehty Luxemburgissa 17 päivänä kesäkuuta 1997.

Neuvoston puolesta

A. JORRITSMA-LEBBINK

Puheenjohtaja

I

(Säädökset, jotka on julkaistava)

NEUVOSTON ASETUS (EY) N:o 2595/2000,

annettu 27 päivänä marraskuuta 2000,

tietyistä euron käyttöön ottamiseen liittyvistä säännöksistä annetun asetuksen (EY) N:o 1103/97 muuttamisesta

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan yhteisön perustamissopimuksen ja erityisesti sen 123 artiklan 5 kohdan,

ottaa huomioon komission ehdotuksen ⁽¹⁾,ottaa huomioon Euroopan parlamentin lausunnon ⁽²⁾,ottaa huomioon Euroopan keskuspankin lausunnon ⁽³⁾,

sekä katsoo seuraavaa:

- (1) Tietyistä euron käyttöön ottamiseen liittyvistä säännöksistä 17 päivänä kesäkuuta 1997 annettu neuvoston asetukset (EY) N:o 1103/97 ⁽⁴⁾ sisältää sääntöjä euron ja euron käyttöön ottavien jäsenvaltioiden valuuttojen välisistä muuntokursseista ja näiden kurssien käytöstä valuuttamääräisten summien muuttamisessa. Nämä säännöt koskevat niiden jäsenvaltioiden valuuttojen muuntokursseja, jotka ottavat euron käyttöön yhteisön siirtyessä talous- ja rahaliiton kolmanteen vaiheeseen. Säännöt on ulotettava koskemaan sellaisten jäsenvaltioiden valuuttojen muuntokursseja, jotka ottavat euron käyttöön myöhemmin.
- (2) Niiden jäsenvaltioiden osalta, joiden valuutta korvataan eurolla sen päivämäärän jälkeen, jolloin yhteisö siirtyi talous- ja rahaliiton kolmanteen vaiheeseen, 'kansallisten rahayksiköiden' määritelmällä viitataan jäsenvaltion rahayksikköön sellaisena kuin se oli välittömästi ennen euron käyttöönottoa siinä jäsenvaltiossa.

- (3) Perustamissopimuksen 123 artiklan 5 kohtaa voidaan nyt käyttää oikeusperustana niiden edellä mainittujen toimenpiteiden toteuttamiseksi, jotka ovat tarpeen euron käyttöön ottamiseksi niissä jäsenvaltioissa, jotka ottavat euron käyttöön talous- ja rahaliiton kolmannen vaiheen alkamisen jälkeen.
- (4) Tämän asetuksen säännökset olisi yleisesti tunnustettava osaksi euroon osallistuvien jäsenvaltioiden rahalainsäädäntöä yleisesti hyväksytyjen lainsäädäntöperiaatteiden, joihin kuuluu erityisesti valuutan kotimaan lain (lex monetae) tunnustaminen. Näin lisätään taloudellisten toimijoiden oikeusvarmuutta ja heitä koskevan lainsäädännön selkeyttä kaikissa jäsenvaltioissa ja kolmansissa maissa,

ON ANTANUT TÄMÄN ASETUKSEN:

1 artikla

Asetuksen (EY) N:o 1103/97 1 artiklassa

- a) lisätään kolmannessa luettelakohdassa sanojen "4 kohdan ensimmäisen virkkeen" jälkeen sanat "tai sen 5 kohdan";
- b) lisätään neljännen luettelakohdan loppuun sanat "tai euron käyttöönottoa edeltävänä päivänä sellaisen jäsenvaltion rahayksikön osalta, joka ottaa euron käyttöön myöhemmin".

2 artikla

Tämä asetukset tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2001.

Tämä asetukset on kaikilta osiltaan velvoittava, ja sitä sovelletaan sellaisenaan jäsenvaltioissa Euroopan yhteisön perustamissopimuksen mukaisesti.

Tehty Brysselissä 27 päivänä marraskuuta 2000.

Neuvoston puolesta

Puheenjohtaja

L. FABIUS

⁽¹⁾ EYVL C 177 E, 27.6.2000, s. 99.⁽²⁾ Lausunto annettu 16. kesäkuuta 2000 (ei vielä julkaistu virallisessa lehdessä).⁽³⁾ EYVL C 177, 27.6.2000, s. 11.⁽⁴⁾ EYVL L 162, 14.6.1997, s. 1.

I

(Säädökset, jotka on julkaistava)

NEUVOSTON ASETUS (EY) N:o 974/98,
annettu 3 päivänä toukokuuta 1998,
euron käyttöönotosta

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan yhteisön perustamissopimuksen ja erityisesti sen 109 l artiklan 4 kohdan kolmannen virkkeen,

ottaa huomioon komission ehdotuksen (¹),

ottaa huomioon Euroopan rahapoliittisen instituutin lausunnon (²),

ottaa huomioon Euroopan parlamentin lausunnon (³),

sekä katsoo, että

- 1) tässä asetuksessa määritellään euron käyttöön ottaneiden jäsenvaltioiden rahalainsäädäntö; sopimussuhteiden jatkuvuutta, oikeudellisissa asiakirjoissa esiintyvien ecuun kohdistuvien viittausten korvaamista viittauksilla euroon sekä pyöristämistä koskevat säännökset on jo annettu tietyistä euron käyttöön ottamiseen liittyvistä säännöksistä 17 päivänä kesäkuuta 1997 annetussa neuvoston asetuksessa (EY) N:o 1103/97 (⁴); euron käyttöönotto koskee koko väestön päivittäisiä toimia osallistuvissa jäsenvaltioissa; olisi tutkittava muita kuin tähän asetukseen sekä asetukseen (EY) N:o 1103/97 sisältyviä toimenpiteitä tasapainoisen euroon siirtymisen varmistamiseksi erityisesti kuluttajien osalta,
- 2) Eurooppa-neuvoston Madridissa 15 ja 16 päivänä joulukuuta 1995 pidetyssä kokouksessa päätettiin, että perustamissopimuksessa Euroopan yhtenäisvaluutasta käytetty nimi "ecu" on yleisnimi; viiden toista jäsenvaltion hallitukset ovat päässeet yhteisymmärrykseen siitä, että tämä päätös on perustamissopimuksen asianomaisten määräysten sovittu ja lopullinen tulkinta; Euroopan yhtenäisvaluutan nimi on "euro"; euro jaetaan osallistuvien jäsenvaltioiden valuuttana sataan alayksikköön, jonka nimi

on "senti"; nimen "senti" määritelmä ei estä nimen yleisessä kielenkäytössä esiintyvien eri muotojen käyttöä jäsenvaltioissa; Eurooppa-neuvosto katsoi lisäksi, että yhtenäisvaluutan nimi on oltava sama kaikilla Euroopan unionin virallisilla kielillä ottaen huomioon olemassa olevat erilaiset aakkoset,

- 3) toimiessaan perustamissopimuksen 109 l artiklan 4 kohdan kolmannen virkkeen mukaisesti neuvosto toteuttaa vaihtokurssien hyväksymisen lisäksi muut toimenpiteet, jotka ovat tarpeen otettaessa euro nopeasti käyttöön,
- 4) kun jäsenvaltiosta tulee perustamissopimuksen 109 k artiklan 2 kohdan mukaisesti osallistuva jäsenvaltio, neuvosto toteuttaa perustamissopimuksen 109 l artiklan 5 kohdan mukaisesti muut toimenpiteet, jotka ovat tarpeen otettaessa euro nopeasti käyttöön yhtenäisvaluuttana tässä jäsenvaltiossa,
- 5) perustamissopimuksen 109 l artiklan 4 kohdan ensimmäisen virkkeen mukaisesti neuvosto antaa kolmannen vaiheen alkamispäivänä ne lopulliset vaihtokurssit, joihin osallistuvien jäsenvaltioiden valuutat vahvistetaan, sekä sen lopullisesti vahvistetun kurssin, jolla euro korvaa nämä valuutat,
- 6) säädöksiä tulkittaessa olisi otettava huomioon, että euroyksikön ja kansallisten valuuttayksikköjen välillä tai kyseisten kansallisten valuuttayksikköjen välillä ei ole vaihtokurssiriskiä,
- 7) oikeudellisten asiakirjojen määrittelyssä käytetty termi "sopimus" sisältää kaikenlaiset sopimukset riippumatta tavasta, jolla ne on tehty,
- 8) jotta valmistautuminen euroon siirtymiseen tapahtuisi vaivattomasti, tarvitaan siirtymäkausi osallistuvien jäsenvaltioiden valuuttojen eurolla korvaamisen sekä eurosetelien ja -metallirahojen käyttöönoton välillä; tämän kauden aikana kansalliset

(¹) EYVL C 369, 7.12.1996, s. 10

(²) EYVL C 205, 5.7.1997, s. 18

(³) EYVL C 380, 16.12.1996, s. 50

(⁴) EYVL L 162, 19.6.1997, s. 1

- valuuttayksiköt määritellään euron ilmentymiksi; siten vahvistetaan euroyksikön ja kansallisten valuuttayksikköjen välinen oikeudellinen vastavuus,
- 9) perustamissopimuksen 109 g artiklan ja asetuksen (EY) N:o 1103/97 mukaisesti euro korvaa ecun Euroopan yhteisöjen toimielinten laskentayksikkönä 1 päivästä tammikuuta 1999 alkaen; euron olisi oltava myös Euroopan keskuspankin (EKP) ja osallistuvien jäsenvaltioiden keskuspankkien laskentayksikkö; Madridin päätelmien mukaisesti Euroopan keskuspankkijärjestelmän (EKPJ) raho poliittiset toimet tapahtuvat euroyksikössä; tämä ei estä kansallisia keskuspankkeja pitämästä kansallisen valuuttayksikkönsä määräistä kirjanpitoa siirtymäkauden aikana, erityisesti henkilöstönsä ja yleisen hallintonsa osalta,
- 10) kukin jäsenvaltio voi sallia euroyksikön täysimittaisen käytön alueellaan siirtymäkauden aikana,
- 11) siirtymäkauden aikaiset sekä euroyksikön että kansallisen valuuttayksikön määräiset sopimukset, kansalliset lait ja muut oikeudelliset asiakirjat ovat päteviä; kyseisen kauden aikana mikään tämän asetuksen säännöksistä ei saa vaikuttaa kansalliseen valuuttayksikköön tehdyn viittauksen pätevyteen missään oikeudellisessa asiakirjassa,
- 12) jollei toisin ole sovittu, taloudellisten toimijoiden on jonkin oikeudellisen asiakirjan mukaisesti suoritettavien kaikkien toimien yhteydessä noudatettava kyseisessä asiakirjassa käytettyä yksikköä,
- 13) euroyksikkö ja kansalliset valuuttayksiköt ovat saman valuutan yksiköitä; olisi varmistettava, että osallistuvassa jäsenvaltiossa tilihyvityksin suoritettavat maksut voidaan tehdä joko euroyksikössä tai vastaavassa kansallisessa valuuttayksikössä; tilihyvityksin suoritettavia maksuja koskevia määräyksiä olisi sovellettava myös niihin rajat ylittäviin maksuihin, jotka ovat euroyksikön tai velkojan tilin kansallisen valuuttayksikön määräisiä; on välttämätöntä varmistaa maksujärjestelmien hyvä toimivuus säätämällä tilien hyvittämisestä käyttämällä kyseisten järjestelmien kautta hyvittettäviä maksuvälineitä; tilihyvityksin tapahtuvaa maksujen suorittamista koskevat säännökset eivät saisi merkitä sitä, että rahoituspalveluiden välittäjät ovat velvollisia asettamaan käyttöön joko muita maksumuotoja tai tuotteita, jotka ovat euron jonkin tietyn yksikön määräisiä; tilihyvityksin suoritettavia maksuja koskevat säännökset eivät estä rahoituspalveluiden välittäjiä sovittamasta yhteen sellaisten euroyksikössä määriteltyjen maksumuotojen käyttöönottoa, jotka perustuvat yhteiseen tekniseen perusrakenteeseen siirtymäkauden aikana,
- 14) Madridissa kokoontuneen Eurooppa-neuvoston päätelmien mukaisesti osallistuvat jäsenvaltiot laskevat liikkeeseen julkisen kaupankäynnin kohteena olevan uuden velan 1 päivästä tammikuuta 1999 alkaen euroyksikön määräisenä; on suotavaa sallia velan liikkeeseenlaskijoiden määritellä velkakanta uudelleen euroyksikössä; uudelleen määrittelyä koskevien säännösten olisi oltava sellaisia, että niitä voidaan soveltaa myös kolmansien maiden lainkäyttövalian alueella; liikkeeseenlaskijoiden olisi voitava määritellä velkakanta uudelleen, jos veika on määritelty sellaisen jäsenvaltion kansallisessa valuuttayksikössä, joka on määritellyt uudelleen osan tai kaiken kyseisen jäsenvaltion julkisyhteisöjen velkakannasta; nämä säännökset eivät koske sellaisten lisätoimenpiteiden käyttöönottoa, joilla muutetaan velkakannan ehtoja, muun muassa velkakannan nimellismäärän muuttamiseksi, koska kyseiset seikat kuuluvat asianomaisen jäsenvaltion kansallisen lainsäädännön alaan; on suotavaa, että jäsenvaltiot voivat toteuttaa tarkoituksenmukaiset toimenpiteet muuttaakseen järjestäytyneiden markkinoiden toimissa käytettyä laskentayksikköä,
- 15) voi myös olla tarpeen toteuttaa lisätoimia yhteisön tasolla sen selkeyttämiseksi, mikä vaikutus euron käyttöönotolla on yhteisön olemassa olevan lainsäädännön säännösten soveltamiseen, erityisesti nettoutuksen, kuittauksen ja vaikutuksiltaan samankaltaisten menettelyjen osalta,
- 16) euroyksikön käyttöä koskevia velvoitteita voidaan määrätä ainoastaan yhteisön lainsäädännön perusteella; osallistuvat jäsenvaltiot voivat sallia euroyksikön käytön julkisen sektorin kanssa tehtävissä liiketoimissa; Eurooppa-neuvoston Madridissa pidetyssä kokouksessa päätetyn viitesuunnitelman mukaisesti yhteisön lainsäädännössä, jossa säädetään euroyksikön käytön laajentamisen aikataulusta, voidaan jättää jonkin verran toimintavapautta yksittäisille jäsenvaltioille,
- 17) perustamissopimuksen 105 a artiklan mukaisesti neuvosto voi toteuttaa toimenpiteitä kaikkien metallirahojen yksikköarvojen ja teknisten eritelmien yhdenmukaistamiseksi,

- 18) setelit ja metallirahat on suojattava riittävällä tavalla väärennöksiltä,
- 19) kansallisten valuuttayksikköjen määräiset setelit ja metallirahat menettävät asemansa laillisina maksuvälineinä viimeistään kuuden kuukauden kuluttua siirtymäkauden päättymisestä; jäsenvaltioiden yleisistä syistä käyttöön ottamat seteleissä ja metallirahoissa maksamista koskevat rajoitukset eivät ole yhteensopimattomia euroseteleiden ja -metallirahojen laillisen maksuvälineaseman kanssa, edellyttäen että muita laillisia keinoja rahamääräisten velkojen maksamiseen on käytettävissä,
- 20) siirtymäkauden päättymisestä alkaen on tuolloin voimassa olevissa oikeudellisissa asiakirjoissa esiintyviä viittauksia pidettävä viittauksina euroyksikköön kyseisten vaihtokurssien mukaisesti; sen vuoksi olemassa olevissa oikeudellisissa asiakirjoissa esiintyvien rahayksikköjen konkreettinen uudelleen määrittely ei ole tarpeen tämän tavoitteen saavuttamiseksi; asetuksessa (EY) N:o 1103/97 määriteltyjä pyöristämissääntöjä sovelletaan myös siirtymäkauden päättyessä tai siirtymäkauden jälkeen tehtyihin muutoksiin; selvyden vuoksi voi olla suotavaa suorittaa konkreettinen rahayksikön uudelleen määrittely niin pian kuin on tarkoitukseenmukaista,
- 21) eräistä Iso-Britannian ja Pohjois-Irlannin yhdistyneeseen kuningaskuntaan liittyvistä määräyksistä tehdyn pöytäkirjan N:o 11 2 kohdassa määrätään muun muassa, että kyseisen pöytäkirjan 5 kohta tulee voimaan, jos Yhdistynyt kuningaskunta ilmoittaa neuvostolle, että se ei aio siirtyä kolmanteen vaiheeseen; Yhdistynyt kuningaskunta ilmoitti 30 päivänä lokakuuta 1997 neuvostolle, että se ei aio siirtyä kolmanteen vaiheeseen; pöytäkirjan kohdassa 5 määrätään muun muassa, että perustamissopimuksen 109 I artiklan 4 kohtaa ei sovelleta Yhdistyneeseen kuningaskuntaan,
- 22) Tanska on Edinburghissa 12 päivänä joulukuuta 1992 tehtyyn päätökseen liittyen ilmoittanut, viitaten eräitä Tanskaa koskevista määräyksistä tehdyssä pöytäkirjassa N:o 12 olevaan 1 kohtaan, että se ei aio osallistua kolmanteen vaiheeseen; sen tähden Tanskaan sovelletaan kyseisen pöytäkirjan 2 kohdan mukaisesti perustamissopimuksen ja Euroopan keskuspankikijärjestelmän perussäännön kaikkia niitä artikloja ja määräyksiä, joissa viitataan poikkeukseen,
- 23) perustamissopimuksen 109 I artiklan 4 kohdan mukaisesti yhtenäisvaluutta otetaan käyttöön vain niissä jäsenvaltioissa, joita ei koske poikkeus,
- 24) tätä asetusta sovelletaan tämän vuoksi perustamissopimuksen 189 artiklan mukaisesti, jollei pöytäkirjasta N:o 11, pöytäkirjasta N:o 12 tai perustamissopimuksen 109 k artiklan 1 kohdasta muuta johdu,

ON ANTANUT TÄMÄN ASETUKSEN:

I OSA

MÄÄRITELMÄT

1 artikla

Tässä asetuksessa tarkoitetaan:

- "osallistuvilla jäsenvaltioilla" Alankomaita, Belgiaa, Espanjaa, Irlantia, Italiaa, Itävaltaa, Luxemburgia, Portugalia, Ranskaa, Saksaa ja Suomea,
- "oikeudellisilla asiakirjoilla" säädöksiä, hallinnollisia määräyksiä, lainkäyttöpäätöksiä, sopimuksia, yksipuolisia oikeustoimia, muita maksuvälineitä kuin seteleitä ja metallirahoja sekä muita asiakirjoja, joilla on oikeusvaikutus,
- "vaihtokurssilla" peruuttamattomasti vahvistettua vaihtokurssia, jonka neuvosto on hyväksynyt perustamissopimuksen 109 I artiklan 4 kohdan ensimmäisen virkkeen mukaisesti kunkin osallistuvan jäsenvaltion valuutalle,
- "euroyksiköllä" 2 artiklan toisessa virkkeessä tarkoitettua valuuttayksikköä,
- "kansallisilla rahayksiköillä" osallistuvien jäsenvaltioiden valuuttayksikköjä, sellaisina kuin kyseiset yksiköt on määritelty talous- ja rahaliiton kolmannen vaiheen alkua edeltävänä päivänä,
- "siirtymäkaudella" ajanjaksoa, joka alkaa 1 päivänä tammikuuta 1999 ja päättyy 31 päivänä joulukuuta 2001,
- "uudelleen määrittelyllä" sen yksikön muuttamista, jossa velkakanta on määritelty, kansallisesta valuuttayksiköstä 2 artiklan mukaiseksi euroyksiköksi, jolloin uudelleen määrittely ei muuta velan muita ehtoja, mitkä määräytyvät asianomaisen kansallisen lainsäädännön mukaisesti.

II OSA

OSALLISTUVIEN JÄSENVALTIOIDEN VALUUTTOJEN KORVAAMINEN EUROLLA

2 artikla

Osallistuvien jäsenvaltioiden valuutta on euro 1 päivästä tammikuuta 1999 alkaen. Valuuttayksikkö on yksi euro. Yksi euro jakautuu sataan senttiin.

3 artikla

Euro korvaa kunkin osallistuvan jäsenvaltion valuutan vaihtokurssin mukaisesti.

4 artikla

Euro on Euroopan keskuspankin (EKP) ja osallistuvien jäsenvaltioiden keskuspankkien laskentayksikkö.

III OSA

SIIRTYMÄSÄÄNNÖKSET

5 artikla

Siirtymäkauden aikana sovelletaan 6, 7, 8 ja 9 artiklaa.

6 artikla

1. Euro jaetaan myös kansallisiin valuuttayksikköihin vaihtokurssien mukaisesti. Kansallisten valuuttayksikköjen kaikki alajaottelut säilytetään. Jollei tämän asetuksen säännöksistä muuta johdu, osallistuvien jäsenvaltioiden rahalainsäädäntöä sovelletaan edelleen.

2. Jos oikeudellisessa asiakirjassa viitataan kansalliseen valuuttayksikköön, tämä viittaus on yhtä pätevä kuin jos viittaus olisi tehty vaihtokurssien mukaisesti euroyksikköön.

7 artikla

Kunkin osallistuvan jäsenvaltion valuutan korvaaminen eurolla ei ilman eri toimenpiteitä muuta korvaamispäivänä olemassa olevissa oikeudellisissa asiakirjoissa käytettyä rahayksikköä.

8 artikla

1. Toimet, jotka suoritetaan kansallisen valuuttayksikön käyttöön velvoittavien tai kansallisen valuuttayksikön määräisten oikeudellisten asiakirjojen nojalla, suoritetaan tämän kansallisen valuuttayksikön määräisinä. Toimet, jotka suoritetaan euroyksikön käyttöön velvoittavien tai euroyksikössä määriteltyjen oikeudellisten asiakirjojen nojalla, suoritetaan tämän yksikön määräisinä.

2. 1 kohdan säännöksiä sovelletaan, jolleivät osapuolet ole sopineet muusta.

3. Huolimatta 1 kohdan säännöksistä velallinen voi maksaa euroyksikön tai osallistuvan jäsenvaltion kansallisen valuuttayksikön määräisen ja kyseisessä jäsenvaltiossa maksettavan minkä tahansa määrän hyvittämällä sen velkojan tilille joko euroyksikön tai kyseisen kansallisen valuuttayksikön määräisenä. Määrä on hyvitetävä velkojan tilille hänen tilinsä valuuttayksikön määräisenä, jolloin mahdollinen muuntaminen suoritetaan vaihtokurssien mukaisesti.

4. Huolimatta 1 kohdan säännöksistä kukin osallistuva jäsenvaltio voi toteuttaa toimenpiteitä, jotka voivat olla tarpeen

— Euroopan kansantalouden tilinpitojärjestelmässä määritellyn, jäsenvaltion julkisyhteisöjen liikkeelle laskeman kansallisen valuuttayksikön määräisen velkakannan, jonka liikkeelle laskemiseen sovelletaan kyseisen jäsenvaltion kansallista lakia, yksikön muuntamiseksi euroyksiköksi. Jos jäsenvaltio on toteuttanut tällaisen toimenpiteen, liikkeeseenlaskijat voivat määrittellä kyseisen jäsenvaltion kansallisen valuuttayksikön määräisen velan uudelleen euroyksikköinä, ellei sopimusehdoissa nimenomaisesti suljeta pois uudelleen määrittelyä; tätä säännöstä sovelletaan jäsenvaltion julkisyhteisöjen liikkeeseen laskemaan velkaan sekä muiden liikkeeseenlaskijoiden joukkovelkakirjoihin ja muihin arvopaperistetun velan muotoihin,

jotka ovat luovutuskelpoisia pääomamarkkinoilla, ja muiden velallisten liikkeeseen laskemiin rahamarkkinavälineisiin,

— jotta seuraavien toimintojen laskentayksikkö voidaan muuttaa kansallisesta valuuttayksiköstä euroyksiköksi:

a) järjestäytyneet markkinat, joilla käydään kauppaa, harjoitetaan selvitystoimintaa ja toteutetaan suorituksia sijoituspalveluista arvopaperimarkkinoilla 10 päivänä toukokuuta 1993 annetun neuvoston direktiivin 93/22/ETY (1) liitteen B osassa luetteluilla rahoitusvälineillä sekä hyödykkeillä, ja

b) järjestelmät, joissa säännöllisesti käydään kauppaa, harjoitetaan selvitystoimintaa ja toteutetaan suorituksia.

5. Osallistuvat jäsenvaltiot voivat antaa muita kuin 4 kohdassa mainittuja euroyksikön käyttöön velvoittavia säännöksiä ainoastaan yhteisön lainsäädännössä säädetyn aikataulun mukaisesti.

6. Nettoutuksen, kuittauksen ja vaikutuksiltaan samanlaisia menettelyjä sallivia tai niihin velvoittavia osallistuvien jäsenvaltioiden kansallisia säädöksiä sovelletaan rahamääräisiin velvoitteisiin riippumatta niiden valuuttayksiköstä, jos kyseinen valuuttayksikkö on ilmaistu euroyksikönä tai kansallisena valuuttayksikönä, jolloin mahdollinen muuntaminen suoritetaan vaihtokurssien mukaisesti.

9 artikla

Kansallisen valuuttayksikön määräiset setelit ja metallirahat säilyttävät asemansa laillisena maksuvälineenä tämän asetuksen voimaantulopäivää edeltävänä päivänä voimassa olevien alueellisten rajojensa sisällä.

IV OSA

EUROSETELIT JA -METALLIRAHAT

10 artikla

EKP ja osallistuvien jäsenvaltioiden keskuspankit laskevat liikkeeseen euromääräiset setelit 1 päivästä tammikuuta 2002 lukien. Rajoittamatta 15 artiklan säännösten soveltamista ainoastaan näillä euromääräisillä seteleillä on laillisen maksuvälineen asema kaikissa näissä jäsenvaltioissa.

(1) EYVL L 141, 11.6.1993, s. 27, direktiivi sellaisena kuin se on muutettuna Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivillä 95/26/EY (EYVL L 168, 18.7.1995, s. 7).

11 artikla

Osallistuvat jäsenvaltiot laskevat liikkeeseen 1 päivästä tammikuuta 2002 lukien euro- ja senttimääräisiä metallirahoja noudattaen yksikköarvoja ja teknisiä eritelmiä, jotka neuvosto voi vahvistaa perustamissopimuksen 105 a artiklan 2 kohdan toisen virkkeen mukaisesti. Rajoittamatta 15 artiklan säännösten soveltamista ainoastaan näillä metallirahoilla on laillisen maksuvälineen asema kaikissa näissä jäsenvaltioissa. Lukuun ottamatta liikkeeseenlaskevaa viranomaista ja liikkeeseenlaskevan jäsenvaltion kansallisessa lainsäädännössä erityisesti nimettyjä henkilöitä kenelläkään ei ole velvollisuutta hyväksyä samassa maksussa enempää kuin 50 metallirahaa.

12 artikla

Osallistuvien jäsenvaltioiden on säädettävä riittävät seuraukset väärin euroseteleiden ja -metallirahojen valmistamisesta ja niiden väärentämisestä.

V OSA

LOPPUSÄÄNNÖKSET

13 artikla

Siirtymäkauden päättymisestä alkaen sovelletaan 14, 15 ja 16 artiklaa.

14 artikla

Siirtymäkauden päättyessä voimassa olevissa oikeudellisissa asiakirjoissa esiintyviä viittauksia kansallisiin valuuttayksiköihin pidetään viittauksina euroyksikköön.

Tämä asetus on kaikilta osiltaan velvoittava, ja sitä sovelletaan sellaisenaan kaikissa jäsenvaltioissa perustamissopimuksen mukaisesti, jollei pöytäkirjasta N:o 11, pöytäkirjasta N:o 12 tai perustamissopimuksen 109 k artiklan 1 kohdasta muuta johdu.

Tehty Brysselissä 3 päivänä toukokuuta 1998.

Neuvoston puolesta

G. BROWN

Puheenjohtaja

kyseisten vaihtokurssien mukaisesti. Asetuksessa (EY) N:o 1103/97 säädettyjä pyöristämissääntöjä sovelletaan.

15 artikla

1. Edellä 6 artiklan 1 kohdassa tarkoitettut kansallisen valuuttayksikön määräiset setelit ja metallirahat ovat laillisia maksuvälineitä kansallisten alueellisten rajojensa sisällä enintään kuuden kuukauden ajan siirtymäkauden päättymisestä; tätä määräaika voidaan lyhentää kansallisella lainsäädännöllä.

2. Kukin osallistuva jäsenvaltio voi määrätä edellä 6 artiklan 1 kohdan mukaisesti kansallisen valuuttayksikönsä määräisten seteleiden ja metallirahojen käyttöä koskevista säännöistä enintään kuuden kuukauden ajaksi siirtymäkauden päättymisestä lukien sekä toteuttaa kaikki tarpeelliset toimenpiteet niiden käytöstä poistamisen helpottamiseksi.

16 artikla

Osallistuvien jäsenvaltioiden setelien ja metallirahojen liikkeeseenlaskijat hyväksyvät edelleen aiemmin liikkeeseen laskemansa setelit ja metallirahat euroa vastaan vaihtokurssin mukaisesti noudattaen kansallisia lakejaan ja käytäntöjään.

VI OSA

VOIMAANTULO

17 artikla

Tämä asetus tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 1999.

NEUVOSTON ASETUS (EY) N:o 2596/2000,
annettu 27 päivänä marraskuuta 2000,
euron käyttöönotosta annetun asetuksen (EY) N:o 974/98 muuttamisesta

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan yhteisön perustamissopimuksen ja erityisesti sen 123 artiklan 5 kohdan,

ottaa huomioon komission ehdotuksen ⁽¹⁾,

ottaa huomioon Euroopan parlamentin lausunnon ⁽²⁾,

ottaa huomioon Euroopan keskuspankin lausunnon ⁽³⁾,

sekä katsoo seuraavaa:

- (1) Euron käyttöönotosta annetussa neuvoston asetuksessa (EY) N:o 974/98 ⁽⁴⁾ säädetään niiden jäsenvaltioiden valuuttojen korvaamisesta eurolla, jotka täyttivät yhtenäisvaluutan käyttöönoton edellytykset yhteisön siirtäessä talous- ja rahaliiton kolmanteen vaiheeseen. Asetukseen sisältyy myös säännöksiä, jotka koskevat näiden jäsenvaltioiden kansallisia valuuttayksiköitä siirtymäkauden aikana, joka päättyy 31 päivänä joulukuuta 2001, sekä säännöksiä seteleistä ja metallirahoista.
- (2) Perustamissopimuksen 121 artiklan 4 kohdan mukaisesti 3 päivänä toukokuuta 1998 tehdystä neuvoston päätöksessä 98/317/EY ⁽⁵⁾ on todettu, ettei Kreikka täyttänyt yhtenäisvaluuttaan käyttöönottamiseksi vaadittavia edellytyksiä.
- (3) Perustamissopimuksen 122 artiklan 2 kohdan mukaisesti 19 päivänä kesäkuuta 2000 tehdyn neuvoston päätöksen 2000/427/EY ⁽⁶⁾ mukaan Kreikka täyttää nyt yhtenäisvaluutan käyttöönottamiseksi vaadittavat edellytykset, ja Kreikkaa koskeva poikkeus kumotaan sen johdosta 1 päivästä tammikuuta 2001 alkaen.
- (4) Euron käyttöönottamisen Kreikassa edellyttää, että ne euron käyttöönottamista koskevat säännökset, joita sovelletaan jäsenvaltioissa, joissa euro otettiin käyttöön yhteisön siirtyessä talous- ja rahaliiton kolmanteen vaiheeseen, ulotetaan koskemaan Kreikkaa.

(5) Niiden jäsenvaltioiden osalta, joiden valuutta on korvattu eurolla sen jälkeen kun yhteisö siirtyi talous- ja rahaliiton kolmanteen vaiheeseen, 'kansallisten valuuttayksiköiden' määritelmällä viitataan jäsenvaltion valuuttayksikköön sellaisena kuin se oli määritelty välittömästi ennen euron käyttöönottoa kyseisessä jäsenvaltiossa.

(6) Siirtymäkautta koskevia säännöksiä sovelletaan Kreikkaan 1 päivästä tammikuuta 2001 alkaen,

ON ANTANUT TÄMÄN ASETUKSEN:

1 artikla

Muutetaan asetus (EY) N:o 974/98 seuraavasti:

1) Muutetaan 1 artikla seuraavasti:

- a) lisätään ensimmäiseen luetelmakohtaan sana "Kreikkaa" sanojen "Saksa" ja "Espanjaa" väliin;
- b) lisätään kolmanteen luetelmakohtaan sanojen "4 kohdan ensimmäisen virkkeen" jälkeen sanat "tai 5 kohdan mukaisesti";
- c) lisätään viidennen luetelmakohtaan loppuun sanat "tai euron käyttöönottoa edeltävänä päivänä sellaisen jäsenvaltion valuuttayksikön osalta, joka ottaa euron käyttöön myöhemmin".

2) Korvataan 2 artiklan ensimmäinen virke seuraavasti:

"Osallistuvien jäsenvaltioiden valuutta on Kreikkaa lukuun ottamatta euro 1 päivästä tammikuuta 1999 alkaen. Kreikan valuutta on euro tammikuun 1 päivästä 2001 lukien."

3) Muutetaan 9 artikla seuraavasti:

"Lisätään sanojen 'asetuksen voimaantulopäivää edeltävänä päivänä' jälkeen sanat 'tai Kreikan tapauksessa 31 päivänä joulukuuta 2000'."

2 artikla

Tämä asetus tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2001.

⁽¹⁾ EYVL C 177 E, 27.6.2000, s. 98.

⁽²⁾ Lausunto annettu 16. kesäkuuta 2000 (ei vielä julkaistu virallisessa lehdessä).

⁽³⁾ EYVL C 177, 27.6.2000, s. 11.

⁽⁴⁾ EYVL L 139, 11.5.1998, s. 1.

⁽⁵⁾ EYVL L 139, 11.5.1998, s. 30.

⁽⁶⁾ EYVL L 167, 7.7.2000, s. 19.

Tämä asetus on kaikilta osiltaan velvoittava, ja sitä sovelletaan sellaisenaan jäsenvaltioissa Euroopan yhteisön perustamissopimuksen mukaisesti.

Tehty Brysselissä 27 päivänä marraskuuta 2000.

Neuvoston puolesta

Puheenjohtaja

L. FABIOUS

MARKKAMÄÄRIEN MUUNTAMISESSA EUROIKSI SOVELLETTAVIA PERIAATTEITA STM:N HALLINNONALALLA JA MUIDEN HALLINNONALOJEN TOIMEENTULOTURVAETUUUKSISSA

1. Taustaa

Euroopan Unionin neuvosto on antanut kaksi asetusta euron käyttöön ottamisesta: neuvoston asetus tietyistä euron käyttöön ottamiseen liittyvistä säännöksistä (EY) N:o 1103/97 ja neuvoston asetus euron käyttöönotosta (EY) n:o 974/98. Asetukset ovat suoraan velvoittavaa lainsäädäntöä, joten markkojen muuttaminen euroiksi voi tapahtua niiden perusteella käyttäen kiinteää muuntokurssia. Markan lopulliseksi euromuuntokurssiksi on 1.1.1999 vahvistettu 5,94573. Euro otetaan yleisesti käyttöön kolmen vuoden siirtymäkauden jälkeen 1.1.2002.

Valtiovarainministeriön EMU-projekti on 18.12.1997 hyväksynyt Suomen kansallisen siirtymäsuunnitelman euron käyttöönottamiseksi. Sen pohjalta sosiaali- ja terveysministeriössä on laadittu suunnitelma euro-järjestelemään siirtymisestä 1.1.2002 lukien (Euro-rahatyöryhmän muistio, STM 1998:20). Siirtymäkauden ajaksi sosiaali- ja terveysministeriö on asettanut euron käyttöönottoprojektin valmistelemaan euroon siirtymistä. Projektin säädösryhmän tehtävänä on selvittää, kuinka säädöksissä olevat markkamäärät tullaan käytännössä muuntamaan euroiksi.

Säädösryhmän työhön ovat osallistuneet myös muiden hallinnonalojen edustajat siltä osin kuin on ollut kyseessä toimeentuloturva koskevasta lainsäädännöstä.

2. Yleiset muuntoperiaatteet

Muutettaessa markkamääriä euroiksi pyritään noudattamaan seuraavia yleisiä periaatteita jäljempänä kohdassa 3 mainituin poikkeuksin:

- Maksussa olevat etuudet maksetaan 1.1.2002 lukien sentin tarkkuudella.
- Säädöksissä olevat markkamäärät muutetaan euroiksi 1.1.2002 alkaen. Tarvittavat hallituksen esitykset annetaan pääsääntöisesti kevätistunto-kaudella 2001.
- Pääsääntönä on, että säädöksissä olevat markkamäärät muutetaan euroiksi ja senteiksi vahvistettua muuntokurssia käyttäen. Muutoksen yhteydessä tehdään pyöristys lähimpään senttiin euroasetuksen mukaisesti.
- Säädöksissä olevia etuuksien markkamääriä muutettaessa käytetään pääsääntöisesti sentin tarkkuutta.
- Sentin tarkkuudesta voidaan poiketa silloin, kun kyse ei ole välittömästi etuuden määrästä ja on tarkoituksenmukaista säilyttää säädöksen entinen sentin tarkkuutta yleisempi tarkkuustaso (esimerkiksi erät tulo-rajat ja hallinnolliset raja-arvot).
- Poikettaessa sentin tarkkuudesta muutos pyritään kuitenkin aina toteuttamaan mahdollisimman kustannusneutraalisti.

- Etuutta saava ei saa muutoksen vuoksi pudota pois tuen piiristä. Kriittiset raja-arvot, kuten maksettavan etuuden pienin määrä, pyöristetään lähimpään etuudensaajalle edulliseen senttiin.

- Alemmanasteisiin säädöksiin, valtioneuvoston ja ministeriön päätöksiin sovelletaan edellä mainittuja periaatteita.

Edellä esitetyistä yleisistä periaatteista voidaan perustelluista syistä poiketa. Kohdassa 3 on lueteltu merkittävimmät yksittäiset poikkeukset ja niistä aiheutuvat yli 0,5 miljoonan markan vuotuiset kustannusvaikutukset. Kustannusvaikutukset on laskettu vuoden 1999 etuustasolla. Indeksisidonnaisten etuuksien osalta lopulliset kustannukset määräytyvät lain voimaantuloajankohdan (vuoden 2002) indeksitason perusteella.

Edellä olevia periaatteita pyritään soveltamaan vastaavasti niihin etuussäädöksiin, joiden esittelyvastuu kuuluu muille ministeriöille. Myös näitä koskevat poikkeukset yleisistä periaatteista on esitetty kohdassa 3.

3. Poikkeuksia ja tarkennuksia yleisiin periaatteisiin

3.1. STM/Ministeri Perho

3.1.1. Kelan toimeenpanemat etuussäädökset

1) Indeksiin sidotuista raja-arvoista (esimerkiksi tulorajat ja omaisuusrajat) säädetään euron tarkkuudella (nykyisin markan tai 10 markan tarkkuus).

Kustannusvaikutus: kansaneläkemenot +0,7 milj.mk.

2) Eläkkeensaajien asumistukilaki

Asumistuen perusomavastuun määrästä säädetään sentin tarkkuudella. Pyöristys tehdään etuudensaajan eduksi (nykyisin 10 markan tarkkuus).

3) Sairausvakuutuslaki

Kaikista muista markkamääristä säädetään sentin tarkkuudella paitsi työtulojen rajamääristä, jotka katkaistaan täyteen euroon.

4) Etuuslaeissa olevat kansaneläkeindeksien eri tasot yhtenäistetään. Uusi indeksin lähtötaso olisi vuoden 2001 taso.

3.1.2. Työttömyysturvalaki

Työttömyysturvan täyden peruspäivärahan ja lapsikorotusten määrät katkaistaan vuosittain tarkistettaessa täysiin markkoihin. Vuoden 2002 alusta lukien mainittujen etuuksien määriä alennetaan 50 pennillä, mikä vastaa keskimäärin katkaisun vaikutusta, minkä jälkeen muunto tehdään muuntokurssia käyttäen sentin tarkkuuteen. **Kustannusvaikutus** valtion menoihin on +2,3 milj.mk.

3.1.3. Työeläkelait

Työeläkelaeissa olevat markkamäärät muutetaan muuntokurssia käyttäen euroiksi ja senteiksi. Kun lasketaan rajamääriä takautuvalle ajalle, laeissa olevat markkamääräiset rajamäärät tarkistetaan ensin indeksillä sovellettavan vuoden tasoon, minkä jälkeen markkamäärät muunnetaan normaalisti muuntokurssia käyttäen euroiksi ja senteiksi. Hallituksen esitys työeläkelakien muuttamisesta pyritään antamaan vuoden 2000 aikana.

3.1.4. Lakisääteinen tapaturmavakuutus

Tapaturmavakuutuksessa vahinkoihin sovelletaan niiden sattumisajankohdan lainsäädäntöä. Kun vahinko on sattunut ennen vuotta 2002, ansionmenetykskorvausten perusteena olevaa vuosityöansiota määrättäessä tarvittavat muunnokset euroista markoiksi ja takaisin euroiksi tehdään muuntokurssia käyttäen sentin tarkkuudella. Ansionmenetykskorvaukset tarkistetaan kohdistumisvuoden TEL-indeksillä. Korvaukset muunnetaan euroiksi ennen indeksitarkistusta. Hallituksen esitys tapaturmavakuutuslain muuttamisesta pyritään antamaan vuoden 2000 aikana.

3.2. STM/ Ministeri Biaudet

1) Laki sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista

Lasten kokopäivähoidon enimmäismaksuista säädetään euron tarkkuudella (nykyisin 100 markan tarkkuus).

Vaikutus kuntien tulokertymään: -1,1 milj.mk.

2) Asetus sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista

Asiakasmaksuista säädetään 10 sentin tarkkuudella (nykyisin markan tarkkuus) tai euron tarkkuudella (nykyisin 100 mk tarkkuus).

Vaikutus kuntien tulokertymään: Esimerkiksi poliklinikkamaksu -0,6 milj.mk, lyhytaikainen laitoshoido -1,0 milj.mk, Kaikkien kustannusten arviointi tässä vaiheessa ei ole mahdollista eikä tarkoituksenmukaista johtuen vuoden 2000 alussta toteutettavista maksukorotuksista.

3) Sotilasvammalaki

Indeksitasoksi säädetään vuoden 1995 indeksitaso.

3.3. OPM/Ministeri Lindén

Opintotukilaki

Valtiontakauksen suuruudesta säädetään viiden tai 10 euron tarkkuudella. Pyörästys tehdään etuudensaajan eduksi (nykyisin 100 markan tarkkuus).

Takauskanta kasvaa noin +2,1 milj.mk.

3.4. TM/Ministeri Mönkäre

Laki työmarkkinatuesta, laki työvoimapolitiittisesta koulutustuesta

Työmarkkinatuen ja työvoimapolitiittisen aikuiskoulutuksen koulutustuen määrä on sidottu viittaussäännöksellä täyden peruspäivärahan määrään.

Kohdan 3.1.2 mukaisen tarkistusmenettelyn **kustannusvaikutus** valtion menoihin on po. etuuksissa +1,9 milj.mk.

EJ, LA, SU

2.4.2001

KÄYTÖSSÄ OLEVAT RAHAMÄÄRÄT YKSITYISEN PUOLEN TYÖELÄKELAEISSA
MARKKOINA JA EUROINA, JOITA SOVELLETAAN VUODESTA 2002 ALKAEN

Lain kohta	Indeksitaso	Alkup. mk	Euroina
TEL			
1 § 1 mom.	142	90	15,14
4 c § 4 mom.	142	2 x 90	30,28
8 d § 1 mom.	142	127,5	21,44
8 d § 1 mom.	142	348	58,53
(- väh. /v)	142	6,64	1,12
8 d § 1 mom.	142	255	42,89
19 b § 4 mom.	142	5	0,84
19 d § 4 mom.	1006	15	2,52
LEL			
5 § 2 mom.	100	200	33,64
5 d § 2 mom.	100	800	134,55
7 § 1 mom.	100	800	134,55
7 § 1 mom.	100	200	33,64
TaEL			
3 § 2 mom.	100	200	33,64
YEL			
1 § 3 mom.	142	12 x 2 x TEL	363,29
7 § 1 mom.	197	50 000,00	8409,40
19 § 5 mom.	197	20 000,00	3363,76
MYEL			
1 § 3 mom.	142	12 x TEL	181,68
8 b § 1 mom.	197	640	107,64
	197	260	43,73
	197	175	29,43
	197	55	9,25
	197	10	1,68
8 c § 1 mom.	197	25	4,20
	197	12,5	2,10
	197	20	3,36
	197	10	1,68
	197	15	2,52
	197	7,5	1,26
8 f § 1 mom.	197	12	2,02
	197	24	4,04
10 § 1 mom.	197	10 500,00	1765,97
	197	16 500,00	2775,10
10 § 2 mom.	197	525	88,30
	197	5880	988,95
MYEA			
17 § 2 mom.	197	450	75,68
	197	150	25,23
MEL			
15 § 1 mom.	142	4000	672,75
	142	3000	504,56
	142	2000	336,38
	142	1000	168,19
63a § 4 mom	1006	15	2,52

EJ, LA, SU

12.1.2000

KAAVAT EURORAJAMÄÄRIEN LASKEMISEKSI

1

Yleistä

Lain rajamäärät euroina on saatu muuntamalla markka-aikaisessa laissa markkoina säädetyt rajamäärät euroiksi. Euromääräiset rajamäärät saadaan vuotta 2002 edeltävillä vuosilla siten, että tälle ajalle vuosittaiset markkarajamäärät muunnetaan euroiksi euron muuntokurssilla. Vuoden 2002 ja sen jälkeisten vuosien rajamäärien arvot määräytyvät siten, että alkuperäiset laissa markkoina säädetyt rajamäärät muunnetaan euroiksi ja nämä euromääräiset rajamäärät indeksoidaan tarkasteluvuoden indeksitasolle. Lain rajamäärät euroina ovat samassa indeksitasossa kuin vastaavat markkarajat. Euromääräisten rajamäärien alkuarvojen tarkkuus on yksi sentti. Myös muut työlakien markkamäärät kuin rajamäärät muunnetaan tarvittaessa vastaavalla tavalla.

2

Rajamäärien laskenta

Rajamäärät euroina lasketaan seuraavilla kaavoilla:

Euroaikaisen lain laintasoinen eurorajamäärä laskettuna markka-aikaisen lain laintasoisesta markkarajamäärästä:

$$1) R_{eLi} = \text{PYÖR}(R_{mkLi} / k_e)$$

Ajalle ennen 2002

Rajamäärä euroina vuodelle 2001 ja sitä edeltävälle ajalle markka-aikaisen lain mukaisesta kullekin vuodelle vahvistetusta markkamäärästä laskettuna:

$$2) R_{evi} = \text{PYÖR}(R_{mkvi} / k_e), \text{ missä}$$

$$3) R_{mkvi} = \text{PYÖR}\left(\frac{I_{vi} \times R_{mkLi}}{I_{Li}} \right)$$

Rajamäärä euroina vuodelle 2001 ja sitä edeltävälle ajalle markka-aikaisen lain tasosta laskettuna - kaava 3) suorittamalla ja sen tulos pyöristämällä :

$$4) R_{evi} = \text{PYÖR}\left(\text{PYÖR}\left(\frac{I_{vi} \times R_{mkLi}}{I_{Li}} \right) / k_e \right)$$

Ajalle 2002 alkaen

Rajamäärä euroina vuodelle 2002 ja siitä eteenpäin euromääräisen lain tasosta laskettuna:

$$5) R_{evj} = \text{PYÖR}\left(\frac{I_{vj} \times R_{eLi}}{I_{Li}} \right)$$

Rajamäärä euroina vuodelle 2002 ja siitä eteenpäin markka-aikaisen lain tasosta laskettuna - kaava 1) suorittamalla ja sen tulos pyöristämällä :

$$6) R_{evj} = \text{PYÖR}\left(\frac{I_{vj} \times \text{PYÖR}(R_{mkLi} / k_e)}{I_{Li}} \right)$$

Merkinnät:

I = indeksiluku

 k_e = euromuuntokurssi (5.94573)

L = laissa säädetty rajamäärä

 R_{mk} = rajamäärä markkoissai = suureen jokin vuosi ≤ 2001 R_e = rajamäärä euroissaj = suureen jokin vuosi ≥ 2002

v = kohdevuosi

PYÖR = euron tai markan pyöristys kahteen desimaaliin

EJ, LA, SU

2.4.2001

MARKKAMÄÄRÄT EUROINA KULLEKIN VUODELLE 1962 - 2001

TEL:n rajat euroina eri vuosina

Vuosi	Indeksi- taso	TEL:n alaraja 1 § 1 mom.		Tyött.eläk- keen ansio- raja, 4 c § 4 mom.	Perhe-eläkkeen rajoja 8 d § 1 mom.		Kerta- suoritus 19 b § 4 mom.	Viiv. korotus 19 d § 4 mom.	Yht.sov. raja 8 § 2 mom.	mk euro
		142	142	142	142	142	142	1006	142	
		90	180	180	127,5	348*	2,5**	15	586	
		15,14	30,27	30,27	21,44	58,53	0,42	2,52	98,56	
1966	142		30,27							
1967	152		30,27							
1968	165		30,27							
1969	182		38,68							
1970	197		42,00							
1971	216		46,05							
1972	247		52,66							
1973	274	29,21								
1974	315	33,58								
1975	383	40,83								265,83
1976	462	49,25								320,66
1977	524	55,86								363,69
1978	573	61,08					1,70			397,70
1979	608	64,81					1,80			422,00
1980	665	70,89					1,97			461,56
1981	745	79,41					2,21			517,08
1982	836	89,12					2,48			580,24
1983	915	97,54					2,71			635,08
1984	1006	107,24					2,98	2,52		698,24
1985	1088	115,98		231,96			3,22	2,69		755,15
1986	1165	124,19		248,37			3,45	2,86		808,59
1987	1225	130,58		261,17			3,63	3,03		850,24
1988	1291	137,62		275,24			3,82	3,20		896,05
1989	1387	147,85		295,70			4,11	3,53		962,68
1990	1481	157,87		315,74	223,65	610,44	4,38	3,70		1027,92
1991	1595	170,02		340,05	240,87	644,88	4,72	4,04		1107,04
1992	1682	179,30		358,60	254,01	666,83	4,98	4,20		1167,43
1993	1688	179,94		359,88	254,91	655,93	5,00	4,20		1171,59
1994	1688	179,94		359,88	254,91	642,66	5,00	4,20		1171,59
1995	1712	182,50		364,99	258,54	638,33	5,07	4,37		1188,25
1996	1760	187,61		375,23	265,78	642,39	5,21	4,37		
1997	1791	190,92		381,83	270,47	639,61	5,30	4,54		
1998	1825	194,54		389,08	275,60	637,40	5,40	4,54		
1999	1868	199,12		398,25	282,09	637,73	5,53	4,71		
2000	1903	202,86		405,71	287,38	634,71	11,27	4,71		
2001	1981	211,17		422,34	299,16	645,15	11,73	5,05		

*) Rajamäärästä vähennetään 6,64 jokaisena vuonna vuoteen 2004 asti

**) Rajamäärä on 5 mk (0,84 euroa) vuodesta 2000 alkaen ja lain kohta 19 b § 5 mom.

EJ, LA, SU

2.4.2001

LEL:n ja TaEL:n rajat euroina eri vuosina

		LEL:n alaraja	Tuleva aika/MYEL	Rinnakk. yhteisöperuste	LEL/TaEL:n tulevan ajan raja	TaEL:n alaraja		TaEL:n tuleva aika
		5 § 2mom.	7 § 1 mom.	5 d § 2 mom.	7 § 1 mom.	3 § 2 mom.		4 § 2mom.
Vuosi	Ind. taso	100	100	100	100	142	100	142
		200	200	800	800	540	200	45 mk
		33,64	33,64	134,55	134,55	90,82	33,64	7,57 euro
1962	100	134,55*			134,55			
1963	106	35,66			142,62			
1964	116	39,02			156,08			
1965	130	43,73			174,92			
1966	142	47,77			191,06			
1967	152	51,13			204,52			
1968	165	55,50			222,01			
1969	182	61,22			244,88			
1970	197	66,27			265,06			
1971	216	72,66			290,63			
1972	247	83,08			332,34			
1973	274	92,17			368,67			
1974	315	105,96			423,83			
1975	383	128,83			515,33			
1976	462	155,41			621,62			
1977	524	176,26			705,04			
1978	573	192,74			770,97			
1979	608	204,52			818,07			
1980	665	223,69			894,76			
1981	745	250,60			1002,40			
1982	836	281,21			1124,84			
1983	915	307,78			1231,14			
1984	1006	338,39			1353,58			
1985	1088	365,98			1463,91			
1986	1165	391,88			1567,51	745,12		62,09
1987	1225	412,06			1648,24	783,50		65,29
1988	1291	434,26			1737,04	825,71		68,81
1989	1387	466,55			1866,21	887,11		73,93
1990	1481	498,17			1992,69	947,23		78,94
1991	1595	536,52			2146,08	1020,14		85,01
1992	1682	565,78			2263,14	1075,79		89,65
1993	1688	567,80			2271,21	1079,62		89,97
1994	1688	567,80	567,80	2271,21	2271,21	1079,62		89,97
1995	1712	575,88	575,88	2303,50	2303,50	1094,97		91,25
1996	1760	592,02	592,02	2368,09	2368,09	1125,68		
1997	1791	602,45	602,45	2409,80	2409,80	1145,50		
1998	1825	613,89	613,89	2455,54	2455,54		613,89	
1999	1868	628,35	628,35	2513,40	2513,40		628,35	
2000	1903	640,12	640,12	2560,49	2560,49		640,12	
2001	1981	666,36	666,36	2665,44	2665,44		666,36	

* 5 § 1 mom. 800 markkaa vuonna 1962

YEL:n rajat euroina eri vuosina

Vuosi	Ind. taso	YEL:n alaraja	Työtulon yläraja	Väh.eläke raja	Vakuutusmaksurajoja			mk euro
		1 § 3 mom.	7 § 1 mom.	19 § 5 mom.	9 § 2 mom.			
		142	197	197	197	197	197	
		180	50000	20000	3000	10000	8000	
		30,27	8409,40	3363,76	504,56	1681,88	1345,50	
1970	197	42,00	8409,40	3363,76				
1971	216	46,05	9220,46	3688,18				
1972	247	52,66	10543,76	4217,50	632,63	2108,75	1687,00	
1973	274	58,42	11696,32	4678,53	701,78	2339,26	1871,41	
1974	315	67,16	13446,50	5378,60	806,79	2689,30	2151,44	
1975	383	81,65	16349,23	6539,69	980,95	3269,85	2615,88	
1976	462	98,50	19721,53	7888,61	1183,29	3944,31	3155,44	
1977	524	111,72	22368,14	8947,26	1342,09	4473,63	3578,90	
1978	573	122,16	24459,82	9783,93	1467,59	4891,96	3913,57	
1979	608	129,62	25953,87	10381,55	1557,23	5190,77	4152,62	
1980	665	141,78	28387,05	11354,82	1703,22	5677,41	4541,93	
1981	745	158,83	31802,03	12720,81	1908,12	6360,41	5088,33	
1982	836	178,23	35686,58	14274,63	2141,19	7137,32	5709,85	
1983	915	195,07	39058,87	15623,55	2343,53	7811,77	6249,42	
1984	1006	214,47	42943,41	17177,37	2576,61	8588,68	6870,95	
1985	1088	231,96	46443,77	18577,51	2786,63	9288,76	7431,00	
1986	1165	248,37	49730,69	19892,28	2983,84	9946,14	7956,91	
1987	1225	261,17	52291,93	20916,77	3137,52	10458,39	8366,71	
1988	1291	275,24	55109,29	22043,72	3306,56	11021,86	8817,49	
1989	1387	295,70	59207,27	23682,91	3552,44	11841,45	9473,16	
1990	1481	315,74	63219,88	25287,95	3793,19	12643,97	10115,18	
1991	1595	340,05	68086,23	27234,49	4085,17	13617,25	10893,80	
1992	1682	358,60	71800,02	28720,01	4308,00	14360,00		
1993	1688	359,88	72056,15	28822,46	4323,37	14411,23		
1994	1688	359,88	72056,15	28822,46	4323,37	14411,23		
1995	1712	364,99	73080,64	29232,26				
1996	1760	375,23	75129,63	30051,85				
1997	1791	381,83	76452,94	30581,18				
1998	1825	389,08	77904,31	31161,72				
1999	1868	398,25	79739,86	31895,94				
2000	1903	405,71	81233,91	32493,57				
2001	1981	422,34	84563,52	33825,41				

Taulukosta on jätetty pois STM:n päätöksen mukainen YEL:n ja MYEL:n vapautusraja. Se oli vuoteen 1985 asti 250 mk ja vuoden 1994 puoliväliin asti 375 mk, jonka jälkeen rajaa ei ole ollut.

EJ, LA, SU

2.4.2001

MYEL:n rajat euroina eri vuosina

Vuosi	Ind. taso	MYEL:n alarajat 1 § 3 mom.		Vak.maksun rajat 10 § 1 mom.		Maksuprosentin rajat *** 10 § 2 mom.		Eräpäivät MYEA 17 § 2 mom.			Yht.sov. raja 19 § 3 mom.	mk euro
		142	197	197	197	197	197	197	197	197	197	
		1080 181,64	500 84,09	10500* 1765,97	16500 2775,10	525 88,30	5 880 988,95	1800** 302,74	450 75,68	150 25,23	6000 1009,13	
1970	197		84,09	840,94				302,74			1009,13	
1971	216		92,20	1106,45				331,94			1106,45	
1972	247		105,44	1265,25				463,93			1265,25	
1973	274		116,96	1403,56				514,64			1403,56	
1974	315		134,46	1613,58				591,65			1613,58	
1975	383		163,49	2615,88				719,37			1961,91	
1976	462		197,22	3155,44				867,75			2366,58	
1977	524		223,68	3578,90				984,20			2684,18	
1978	573		244,60	3913,57				1076,23			2935,18	
1979	608		259,54	4152,62				1141,97			3114,47	
1980	665		283,87	4541,93				1249,03			3406,45	
1981	745		318,02	5088,33				1399,29			3816,24	
1982	836		356,87	5709,85				1570,21			4282,39	
1983	915		390,59	6249,42				1718,59			4687,06	
1984	1006		429,43	6870,95				1889,51			5153,21	
1985	1088		464,44	7431,00				2043,53			5573,25	
1986	1165		497,31	7956,91				2188,15			5967,68	
1987	1225		522,92	8366,71				2300,84			6275,03	
1988	1291		551,09	8817,49				2424,81			6613,12	
1989	1387		592,07	9473,16				2605,12			7104,87	
1990	1481		632,20	10115,18				2781,68			7586,39	
1991	1595		680,86	10893,80				2995,79			8170,35	
1992	1682		718,00	15796,00	23694,01				646,20	215,40	8616,00	
1993	1688		720,56	13546,56	23778,53				648,51	216,17	8646,74	
1994	1688	2159,25		13546,56	23778,53				648,51	216,17	8646,74	
1995	1712	2189,95		13739,16	24116,61				657,73	219,24	8769,68	
1996	1760	2251,35		15777,22	24792,78	788,86	8835,24		676,17	225,39	9015,56	
1997	1791	2291,00		16055,12	25229,47	802,76	8990,87		688,08	229,36	9174,35	
1998	1825	2334,50		16359,90	25708,42	818,00	9161,55		701,14	233,71	9348,52	
1999	1868	2389,50		16745,37	26314,15	837,27	9377,41		717,66	239,22	9568,78	
2000	1903	2434,27		17059,12	26807,19	852,96	9553,11		731,10	243,70		
2001	1981	2534,05		17758,34	27905,96	887,92	9944,67		761,07	253,69		

*) Raja vv. 1970-71: 5000 mk
 1971-74: 6000 mk (1.7.71 alkaen)
 1975-91: 8000 mk
 1992: 11000 mk
 1993-95: 9400 mk

**) Raja vv. 1970-71: 1800 mk
 1972-91: 2200 mk

***)

		Maksuprosentin rajat 10 § 2 mom. vv. 1992-95				
Vuosi	Ind. taso	197	197	197	197	
		5500	11000	50	7100	mk
		925,03	1850,07	8,41	1194,13	euro
1992	1682	7898,00	15796,00			
1993	1688			72,06	10231,97	
1994	1688			72,06	10231,97	
1995	1712			73,08	10377,45	

EJ, LA, SU

2.4.2001

MYEL:n työtulorajat euroina eri vuosina

		8 § 2 mom.								8 § 5 mom.
Vuosi	Ind. taso	197	197	197	197	197	197	197	197	197
		550	225	125	50	2200	500	120	1800	35
		92,50	37,84	21,02	8,41	370,01	84,09	20,18	302,74	5,89
1970	197						84,09	20,18	302,74	5,89
1971	216						92,20	22,13	331,94	6,46
1972	247	115,98	47,45	26,36	10,54	463,93				7,38
1973	274	128,66	52,63	29,24	11,70	514,64				8,19
1974	315	147,91	60,51	33,62	13,45	591,65				9,41
1975	383	179,84	73,57	40,87	16,35	719,37				11,45
1976	462	216,94	88,75	49,30	19,72	867,75				13,80
1977	524	246,05	100,66	55,92	22,37	984,20				15,66
1978	573	269,06	110,07	61,15	24,46	1076,23				17,12
1979	608	285,49	116,79	64,89	25,95	1141,97				18,17
1980	665	312,26	127,74	70,97	28,39	1249,03				19,87
1981	745	349,82	143,11	79,51	31,80	1399,29				22,26
1982	836	392,55	160,59	89,22	35,69	1570,21				24,98
1983	915	429,65	175,76	97,65	39,06					27,34
1984	1006	472,38	193,24	107,36	42,94					30,06
1985	1088	510,88	209,00	116,11	46,44					32,51
1986	1165	547,04	223,79	124,33	49,73					34,81
1987	1225	575,21	235,31	130,73	52,29					36,60
1988	1291	606,20	247,99	137,77	55,11					38,58
1989	1387	651,28	266,43	148,02	59,21					41,44
1990	1481	695,42	284,49	158,05	63,22					47,66

		8 b § 1 mom.					8 c § 1 mom.					8 f § 1 mom.		
1.7.90 aikaen		197	197	197	197	197	197	197	197	197	197	197	197	197
		640	260	175	55	10	25	12,5	20	10	15	7,5	12	24
		107,64	43,73	29,43	9,25	1,68	4,20	2,10	3,36	1,68	2,52	1,26	2,02	4,04
1990	1481	809,21	328,74	221,27	69,54	12,64	31,61	15,80	25,29	12,64	18,97	9,48	15,17	30,35
1991	1595	871,50	354,05	238,30	74,89	13,62	34,04	17,02	27,23	13,62	20,43	10,21	16,34	32,68
1992	1682	919,04	373,36	251,30	78,98	14,36	35,90	17,95	28,72	14,36	21,54	10,77	17,23	34,46
1993	1688	922,32	374,69	252,20	79,26	14,41	36,03	18,01	28,82	14,41	21,62	10,81	17,29	34,59
1994	1688	922,32	374,69	252,20	79,26	14,41	36,03	18,01	28,82	14,41	21,62	10,81	17,29	34,59
1995	1712	935,43	380,02	255,78	80,39	14,62	36,54	18,27	29,23	14,62	21,92	10,96	17,54	35,08
1996	1760	961,66	390,67	262,95	82,64	15,03	37,56	18,78	30,05	15,03	22,54	11,27	18,03	36,06
1997	1791	978,60	397,56	267,59	84,10	15,29	38,23	19,11	30,58	15,29	22,94	11,47	18,35	36,70
1998	1825	997,17	405,10	272,66	85,70	15,58	38,95	19,48	31,16	15,58	23,37	11,69	18,70	37,39
1999	1868	1020,67	414,65	279,09	87,71	15,95	39,87	19,94	31,90	15,95	23,92	11,96	19,14	38,27
2000	1903	1039,79	422,42	284,32	89,36	16,25	40,62	20,31	32,49	16,25	24,37	12,19	19,50	38,99
2001	1981	1082,41	439,73	295,97	93,02	16,91	42,28	21,14	33,83	16,91	25,37	12,68	20,30	40,59

EJ, LA, SU

2.4.2001

MEL:n markkamääriä euroina eri vuosina

Vuosi	Hautausavustukset 15 c § 1 mom.				Viivästyskorotus 63 a § 4 mom.	
	Ind. taso	142 4000 672,75	142 3000 504,56	142 2000 336,38	142 1000 168,19	1006 15 mk 2,52 euro
1966	142	672,75	504,56	336,38	168,19	
1967	152	720,18	540,05	360,09	179,96	
1968	165	781,74	586,30	390,87	195,43	
1969	182	862,30	646,68	431,07	215,62	
1970	197	933,27	700,00	466,72	233,28	
1971	216	1023,42	767,44	511,63	255,81	
1972	247	1170,25	877,60	585,13	292,48	
1973	274	1298,07	973,64	649,04	324,60	
1974	315	1492,33	1119,29	746,25	373,04	
1975	383	1814,58	1360,98	907,21	453,60	
1976	462	2188,80	1641,68	1094,40	547,28	
1977	524	2482,62	1861,84	1241,23	620,61	
1978	573	2714,72	2036,08	1357,28	678,64	
1979	608	2880,55	2160,37	1440,19	720,18	
1980	665	3150,50	2362,87	1575,25	787,62	
1981	745	3529,59	2647,11	1764,80	882,31	
1982	836	3960,66	2970,54	1980,41	990,12	
1983	915	4335,04	3251,24	2167,44	1083,80	
1984	1006	4766,11	3574,67	2383,05	1191,61	2,52
1985	1088	5154,62	3865,97	2577,31	1288,66	2,69
1986	1165	5519,42	4139,61	2759,63	1379,81	2,86
1987	1225	5803,66	4352,70	2901,91	1450,96	3,03
1988	1291	6116,32	4587,33	3058,16	1529,16	3,20
1989	1387	6571,10	4928,41	3285,55	1642,86	3,53
1990	1481	7016,46	5262,43	3508,23	1754,20	3,70
1991	1595	7556,68	5667,43	3778,34	1889,09	4,04
1992	1682	7968,74	5976,56	3984,37	1992,19	4,20
1993	1688	7997,17	5997,92	3998,67	1999,25	4,20
1994	1688	7997,17	5997,92	3998,67	1999,25	4,20
1995	1712	8110,86	6083,19	4055,52	2027,67	4,37
1996	1760	8338,25	6253,73	4169,21	2084,52	4,37
1997	1791	8485,25	6363,89	4242,54	2121,35	4,54
1998	1825	8646,20	6484,65	4323,10	2161,55	4,54
1999	1868	8850,05	6637,54	4425,02	2212,51	4,71
2000	1903	9015,88	6761,83	4507,94	2253,89	4,71
2001	1981	9385,39	7039,00	4692,61	2346,39	5,05

Taulukossa on mukana vain ne voimassa olevat markkamäärät, jotka mainitaan suoraan MEL:ssä. Muuten markkamäärät ovat viittauksia TEL:iin.

EJ, LA, SU

2.4.2001

Euron käyttöönoton aikataulu työeläkejärjestelmässä vuosina 2001-2002

Maaliskuu-Marraskuu 2001	Eläkelaitosten ja ETK:n välisen tietoliikenteen ja palveluiden eurotestaus
Maanantai 4.6.2001	ETK:n otteilla eurot markkaloppusummien rinnalla
Perjantai 7.12.2001	Viimeinen päivä siirtää eläkepäätosilmoitus ETK:lle rekisteröitäväksi
Torstai 20.12.2001	Viimeiset ansiopyynnöt laitoksiin
Perjantai 21.12.2001	Viimeiset eläkepäätosilmoitukset ETK:lle, tämän jälkeen eläkepäättöksiä otetaan vastaan vasta 2.1.2002
Torstai 27.12.2001	- 3270-näytöt normaalisti käytettävissä - tosiaikapalvelut (APPC) normaalisti käytettävissä (ei eläkepäättöksiä) - eräpalvelut normaalisti käytettävissä (ei eläkepäättöksiä) - ETK selvittää epäonnistuneita eläkepäättöksiä 27.-28.12 eli laitoksissa odotetaan olevan yhteyshenkilöitä
Perjantai 28.12.2001	- 3270-näytöt normaalisti käytettävissä klo 16 saakka - tosiaikapalvelut (APPC) normaalisti käytettävissä klo 18 saakka (ei eläkepäättöksiä) - eräpalvelut käytettävissä klo 20 saakka, johon mennessä aineiston on oltava OCTEL:ssa - viimeiset hälytykset eläkelaitoksille - kaikki perjantai-illan ajojen palaute on markkoissa
Lauantai 29.12.2001	- konversiot eläkerekisterillä aloitetaan perjantai-illan ajojen päätyttyä - muut mk/euro-konversiot - tuotantoon siirrot
Sunnuntai 30.12.2001	- konversioiden varapäivä - ETK testaa kaikkia muuttuneita sovelluksia mikäli konversiot on ajettu ja tarkistettu
Maanantai 31.12.2001	- Testipäivä, kaikki tiedot ovat euroina - Mikäli ETK:n testit onnistuneet, 3270 ja APPC-kyselyt ovat käytettävissä - työsuhdeotepalvelu koekäytössä - rekisteröintipalvelut koekäytössä - Hälytyksiä ei ajeta - ETK tekee rekisteröintejä (koekäyttöä)
Tiistai 1.1.2002	- Varapäivä konversioita, korjauksia ja testejä varten - eläkelaitoksille mahdollisuus tuotantotestauksiin ETK:n palveluihin
Keskiviikko 2.1.2002	- Mikäli kaikki on kunnossa, tuotanto kokonaan euroina - Eläkelaitos voi suorittaa omia tuotantotestauksia - Mikäli jokin osa-alue ei toimi häiriöittä, asianomaiset palvelut eivät ole käytettävissä.
Elokuu 2002	Markkaloppusummat poistuvat euron rinnalta ETK:n otteilta